



Erkenningsnummer:
P708478

de knotwilg

Serres
Bourgognepolder

Gaspeldoorn

Bergmolenbos
bedreigd?

Zwerfvuil





KNOTBOMEN
IN HET LANDSCHAP:

HIER EN DAAR
MAAKT DE NATUUR
NOG EEN VUIST.

MOOI ZO!

Geert De Kockere
www.litenatuurjes.net



Editoriaal

3 Samen sterk!

Algemene informatie

4 Raad voor Vergunningsbetwistingen vernietigt voor 2e maal
stedenbouwkundige vergunning serres Bourgogne

5 Hazelaar (*Corylus avellana*)

6-8 Het komgrondegebied van Lampernisse: harmonie tussen natuur,
geschiedenis en vandaag (deel 2)

Natuur- en Milieunieuwtjes

9 Algemeen

Sarah's Wildlife Encounters

9 Diksmuide

Ontmoeting in de IJzerbroeken

9-11 Ichtegem

Bosexploitatie in het Wijnendalebos

Oehoe in de Merelstraat

Op bezoek in een vleermuizenhotel

Spitsmuis

'Trage Weg' hersteld

11-12 Koekelare

Aanplantingen in 'De Swal'

Het arboretum: waar je bomenreis begint

Ijskoude killer

12 Roeselare

De Kleiputten en het Bergmolenbos in de krant

13-14 Torhout

Buurtweg 2265F2

Dag van de storm

Twee nieuwe wegen in en nabij Groenhove

Wie wint 'De Corveleijn 2016'?

24-25 Gaspeldoorn (*Ulex europaeus*)

26-27 Hakhout en stoven

28 Drama in kerkuilenfamilie

Plaatselijke bijdragen

NATUURPUNT MANDELSTREKE

29-31 Een verkaveling middenin het Bergmolenbos?

32-33 Knotrecord in 'De Kleiputten'

33 Wissen in de ovenbuur

34 Zwalimop... Huh?

NATUURPUNT RUIDENBERG

35-36 Wanneer statiegeld op drankverpakkingen?

VRIENDEN VAN DE HOGE DIJKEN VZW

37 Nieuws van 'Natuurfotografen Hoge Dijken'

Samen sterk!

Er zijn heel wat uitspraken die samenwerking in een positief daglicht stellen. Denk maar aan het welbekende 'Hoe meer zielen, hoe meer vreugd.' of het Amerikaanse 'United we stand, divided we fall.'. Dat laatste hebben ze trouwens geleend van Aesopus. Zelfs die oud-Griekse verhalenverteller wist het al.

Omdat 1 + 1 soms gelijk is aan 3 hebben Natuurpunt Houtland en Natuurpunt Mandelstreke besloten om samen te werken binnen één grote regionale natuur- en milieuvereniging. Zo ontstaat Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen met een werkingsgebied dat zich van noord naar zuid uitstrekt over de gemeenten Oudenburg, Gistel, Ichtegem, Koekelare, Torhout, Kortemark, Hooghelede, Staden, Roeselare, Moorsele en Ledegem. Daarnaast onderhouden we sterke banden met Diksmuide en Lichtervelde. Onze nieuwe vereniging telt zomaar eventjes 2.450 aangesloten gezinnen.

De naam 'Natuurpunt Houtland' laten we los. Ook de tijdschriften 'Het Groene Blad' (van Natuurpunt Houtland) en 'Door Weer en Wind' (van Natuurpunt Mandelstreke) houden op te bestaan, maar je krijgt er dit nieuwe gemeenschappelijke tijdschrift voor in de plaats. We noemen het 'de knotwilg', de boom die in heel Midden-West-Vlaanderen een dominant landschapselement is (of was :-)) en een naam die onze West-Vlaamse roots en doorzettingsvermogen verraaft.

Onze regionale vereniging heeft de voorbije jaren een hele evolutie gekend. Door met verschillende afdelingen samen te werken hebben we geleerd dat we samen veel meer kunnen bereiken dan elk apart. Ons tijdschrift is uitgegroeid tot een prachtig geïllustreerde bron van natuur- en milieunieuws voor de regio. Activiteiten van aparte afdelingen krijgen dankzij het tijdschrift en de nieuwsbrief een veel grotere bekendheid en onze leden gaan graag eens bij de burens op bezoek. Ervaring en kennis worden vlotter gedeeld en specialisten van bijvoorbeeld amfibieën, paddenstoelen of vogels vinden elkaar over de afdelingsgrenzen heen. En het secretariaat neemt veel administratieve besommeringen uit handen van de afdelingen: een professionele medewerker is echt geen luxe meer, nu de eisen van de overheid steeds hoger worden.

Wij geloven absoluut dat de samenwerking tussen Natuurpunt Gistel-Oudenburg, Natuurpunt Mandelstreke, Natuurpunt kern de Reiger, Natuurpunt kern Groot Staden, Natuurpunt Ruidenberg, Natuurpunt Torhout, Ruimte Diksmuide, Vrienden van de Hoge Dijken en Natuurfotografen Hoge Dijken voor iedereen een meerwaarde betekent en een succes zal maken van Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen.

De huidige uitdagingen voor de natuur- en milieuverenigingen zijn dan ook niet gering. De discussie rond de betonstop in Vlaanderen drukt ons met de neus op de feiten. Wij moeten blijven vechten voor de laatste brokjes natuur en de

laatste stukken open ruimte in onze streek. En de golf van besparingen in ons land heeft ook onze vereniging niet ontzien. Daarom is het onze plicht om te woekeren met elke euro lidgeld of subsidie. De nieuwe fusie zal ons daarbij helpen om nog efficiënter te werken, bijvoorbeeld door dit gemeenschappelijk tijdschrift uit te geven.

Er is heel wat tijd en energie in het voorbereiden van deze samenwerking gekropen, maar dat betekent niet dat wij ondertussen stil hebben gezeten. Integendeel! Zo heeft de stad Roeselare na stevig protest door onder andere Natuurpunt Mandelstreke de luxeverkaveling in het toekomstige Bergmolenbos afgewezen (zie artikel p. 39 van dit tijdschrift).

Kortom, er verandert heel wat, maar wij hebben positieve energie te over en die kan ook jij ervaren op één van onze komende activiteiten, ergens in de Polders, het Houtland of de Mandelstreek. Veel leesplezier, en zoals Martin Luther King jr. ooit zei: "We komen misschien van verschillende schepen, maar nu bevinden we ons in dezelfde boot." :-)

Georges Pollentier en Peter Hantson
Namens de Raad van Bestuur
van Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen



Links Georges Pollentier, voorzitter NP Midden-West-Vlaanderen en rechts Peter Hantson, voorzitter NP Mandelstreke.

Foto: Peter Hantson.

Raad voor Vergunningsbetwistingen vernietigt voor 2e maal stedenbouwkundige vergunning serres Bourgogne

Wat aanvankelijk een onopvallend serrebedrijfje in de Bourgognepolder was, werd tussen 2003 en 2010 uitgebreid tot een agro-industrieel complex dat de hele omgeving domineert. De mooie horizonlijn met knotwilgen en populieren ging op de schop en werd vervangen door een bijna 400 meter lange glazen muur.

Midden 2011 raakte dan bekend dat de eigenaar nog eens 2,7 hectare serres wilde bouwen, haaks op de bestaande serres, zodat je vanuit elke gezichtshoek op een glazen wand kijkt. Ons bezwaarschrift tegen deze uitbreiding was de eerste stap in wat een serresoap werd.

Het was al snel duidelijk dat de negatieve adviezen van de gemeentelijke, gewestelijke en provinciale stedenbouwkundige ambtenaren straal werden genegeerd door de betrokken politici, zoals *“... dat de aanvraag niet in overeenstemming is (of kan gebracht worden mits het opleggen van de nodige voorwaarden) met de wettelijke bepalingen, alsook met de goede plaatselijke ordening en met zijn onmiddellijke omgeving.”*.

De deputatie leverde zonder verpinken een stedenbouwkundige vergunning af, waarop wij naar de Raad voor Vergunningsbetwistingen/RvV trokken (zie *). Die schorste op 19/2/2013 de stedenbouwkundige vergunning, waardoor de bouwwerken – waar de bouwheer ondertussen mee gestart was – stilgelegd werden. Op 11/6/2013 vernietigde de RvV de stedenbouwkundige vergunning.

Door deze vernietigingsbeslissing moest de deputatie een nieuwe beslissing nemen, rekening houdend met dit arrest. En die nieuwe beslissing lag jammer genoeg weer helemaal in lijn met de eerdere beslissing: de bouwheer kreeg een nieuwe stedenbouwkundige vergunning,

alleen moest een ‘landschapsintegratieplan’ de schade beperken. Alsof wat schaamgroen met doornloze, streekvreemde en traag groeiende soorten veel verschil maakt in een open polderlandschap.

Ook deze nieuwe vergunning vchten wij aan bij de RvV, maar voor de Raad een uitspraak kon doen, stonden de serres er al. En dat kan jammer genoeg, want een stedenbouwkundige vergunning blijft geldig zo lang de RvV geen uitspraak doet.

Eind september – toen ons laatste ‘Groene Blad’ net gedrukt was – kregen wij het bericht dat de RvV de stedenbouwkundige vergunning voor deze serres op 13/09/2016 voor een 2e keer vernietigde. De serres staan er nu dus illegaal, en de hele mallemolen kan opnieuw beginnen. Hoe het nu ook verder gaat: uiteindelijk moet de deputatie nogmaals een nieuwe beslissing nemen, maar ondertussen is wel duidelijk dat deze dit dossier absoluut wil doordrukken.

Jammer dat de vernietigingsbeslissing van de Raad te laat kwam om het landschap en het natuurreservaat te redden. Deze serres hebben niet alleen dit landschappelijk waardevol agrarisch gebied en deze relictenzone verknoeid. Ondertussen is ook duidelijk dat het merendeel van de wulpen die hier tijdens de winter kwamen overnachten nu wegblijven. Waarschijnlijk door de enorme lichthinder en alle bedrijvigheid pal naast het natuurgebied.

De ‘tactiek van de voldongen feiten’ heeft hier in het voordeel van de bouwheer gewerkt, net als het beschikbare budget. Gelukkig is de wetgeving ondertussen veranderd. Het

is nu een stuk makkelijker geworden om werken stil te laten leggen. Handig voor eventuele toekomstige dossiers, maar te laat voor de Bourgognepolder. Toch blijven we bekijken hoe we de schade alsnog kunnen beperken.

Ondertussen blijven wij vechten voor de bescherming van de laatste open ruimten en resterende waardevolle landschappen in onze streek. En dat is nodig, want dit dossier toont nog maar eens aan dat die vogelvrij zijn. Adviezen, (structuur)plannen en visies, waar overheid en NGO's waanzinnig veel tijd en geld in steken, worden telkens weer aan de kant geschoven. Zelfs wanneer natuurgebied eigendom is van de overheid en de hoogste wettelijke bescherming geniet, is het niet veilig. Dat bewijst het dossier Essers in Genk. Daarom blijven wij met Natuurpunt waardevolle gebieden aankopen, omdat het jammer genoeg de enige manier is om waardevolle natuurgebieden en open ruimte veilig te stellen voor de volgende generaties.

En die foeilelijke serres in de Bourgogne? Die zullen er, voorlopig althans, blijven staan, helemaal illegaal in een verminkt landschap.

De Raad van Bestuur
van Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen

(*) De Raad voor Vergunningsbetwistingen is een onafhankelijk Vlaams administratief rechtscollege. Bij de Raad kan o.m. beroep aangetekend worden tegen vergunningsbeslissingen betreffende het afleveren of weigeren van stedenbouwkundige vergunningen.

Hazelaar (*Corylus avellana*)

Daer sou een meysje gaen halen wijn,
Het was 's avonds maer alle soo late,
Zij quam al voor een hazelaersboom
En daer bleef zij wat tegen praten.

Wel hazelaar, zoo zey zij,
wel hazelaersboom,
En van waer bent gij zo groene?
mooy meysje, zoo zey hy, meysje fijn,
En van waer bent gij zo schoone?

Anoniem middeleeuws lied

De hazelaar behoort, net zoals de berk, de els en de haagbeuk, tot de Berkenfamilie of de *Betulaceae*. Het is een naaktbloeiër: hij bloeit als hij nog geen bladeren heeft. Aan de hazelaar zitten mannelijke en vrouwelijke bloeiwijzen. De mannelijke bloemetjes zitten in katjes die al in de late zomer aanwezig zijn in de bladoksels. Vanaf januari bloeien ze. De vrouwelijke bloemetjes zitten met 3 tot 4 samen in een klein knopje. Tijdens de bloei zijn alleen de rode stijlen zichtbaar.

'*Corylus*' zou afgeleid zijn van het Griekse '*koros*' en dat betekent helm, wijzend op het helmvormige napje dat de voet van de vrucht omringt. '*Avellana*' komt

van de Italiaanse stad Avella, ten oosten van Napels. De hazelnoot kwam daar veel voor en werd er '*nux avellana*' genoemd.

'Hazel' komt van het Angelsaksisch '*haes*' wat bevelen betekent. De hazelaarstaf was immers een teken van gezag. De hazelaar werd lang als een heilige struik aanzien en daarom ontstonden er hier en daar bidplaatsen bij hazelaars. De stad Hasselt is ontstaan rond zo een bidplaats. Ook daarom werd de staf van de bedevaarders op weg naar Santiago de Compostela uit hazelaarhout gemaakt.

De hazelnoten worden geapprecieerd door gaaien, eekhoorntjes, muizen, ... die er een wintervoorraad mee aanleggen. Bij het haastige gesleep gaan noten verloren die dan de kans krijgen om tot een nieuwe struik uit te groeien. De hazelaar verspreidt zich ook via worteluitlopers.

Het hout is weinig duurzaam, splijt gemakkelijk en is vrij zacht. Het laat zich gemakkelijk bewerken en wordt gebruikt voor draagmanden, draaiwerk, vaten, vlechtwerk voor omheiningen en wandelstokken.

Hazelaartakken zouden bescherming bieden tegen betovering en hekserij, tegen bliksem en onweer. Ze zouden liefde en lust opwekken en de vruchtbaarheid bevorderen. Om die laatste reden sloeg men op veel plaatsen het vee met een hazelaarstok bij het opnieuw naar buiten brengen na de winter.

Hazelnoten zijn heel rijk aan vitaminen en plantaardige vetten. Ze leveren een uitstekende bak- en slaolie. De olie wordt ook gebruikt in olie- verf en parfums. En uiteraard kennen we allemaal de hazelnootpasta.

Recept met hazelnoten:

- 4 eetlepels gemalen hazelnoten
- 3 eetlepels geraspte kaas
- 2 teentjes look
- 4 eetlepels fijngesnipperde peterselie
- 1 dl olijfolie
- beetje peper en zout

Roer alles door elkaar tot een smeug geheel. Maak er kleine bolletjes van en bak ze 10 minuten in een oven van 200°C.

Smakelijk!

Rita Gesquiere



Links de mannelijke en rechts de vrouwelijke bloeiwijze van de hazelaar. Leuk om naar te speuren tijdens een winterse wandeling.

Foto's: www.kuleuven-kulak.be/bioweb

Het komgrondengebied van Lampernisse: harmonie tussen natuur, geschiedenis en vandaag (deel 2)

Midden in het gebied tussen Alveringem, Eggewaartskapelle, Oostkerke, Oudekapelle en Steenkerke ligt het weidegebied of komgrondengebied van Lampernisse. Met zijn 1.200 ha geklasseerd landschap is dit een van de grootste beschermde zones van Vlaanderen. Grote delen van het weidegebied van Lampernisse dragen nog de sporen van de zeewerking van destijds en her en der verspreid kun je als het ware de geschiedenis in het landschap lezen. Sporen van de (late) middeleeuwen liggen er nog met tientallen en de absolute topper daarvan is te vinden langs de kronkelende Visserstraat: het 'Leenhof Ter Wissche'. De site van Ter Wissche springt als een metershoge bult uit de poldergraslanden en is in tal van opzichten een merkwaardig en waardevol relict uit het verleden.

Toen gebouwen nog geen vastgoed waren

Het Leenhof Ter Wissche heeft een opper- en neerhofstructuur, omgeven door een achtvormige omwalling. Die is in zijn geheel nog eens omgeven door een eivormige omwalling. De omwallingen zijn via kleine verbindingen verbonden met grotere sloten die wellicht voor het nodige water moesten zorgen.

Wat we nu nog zien is zeker geen homogene eenheid uit één bepaalde tijdsperiode. De omwallingen horen niet bij de oudste delen van de site. De achtvormige omwalling dateert waarschijnlijk van na de 12de eeuw. In de buitenste omwalling zijn helemaal geen sporen aangetroffen die een datering toelaten.

Van de oorspronkelijke gebouwen is zo goed als niets over. Van het opperhof werd enkel nog een bakstenen haardvloertje teruggevonden. De rest is later waarschijnlijk integraal gerecupereerd in een ander gebouw op een andere plaats. Op het neerhof is nog minder materiaal bewaard. Graafsporen wijzen er op dat hier funderingen zaten, maar bij de afbraak gebeurde de recuperatie zo grondig dat zelfs de bakstenen van de (ondiepe) fundamenteën herbruikt werden. Gebouwen werden immers niet als vastgoed beschouwd.

Geen bescherming, maar prestige

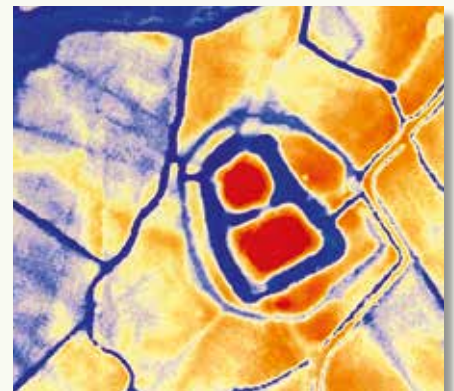
De binnenste, achtvormige omwalling was en is veel breder dan de buitenste, eivormige omwalling. Frans Verhaeghe concludeert dat de achtvorm op zijn

smalste punt 15 m en op zijn breedste punt 22 m breed was. De eivormige omwalling was waarschijnlijk slechts zo'n 5 m breed. Dat patroon van een bredere binnenste en smallere buitenste omwalling komt ook op andere plaatsen voor: Het lijkt een vast stramien.

De breedte van de omwallingen overtreft wel deze van gelijkaardige sites met omwallingen in de Zandstreek en de Zandleemstreek. Dat is vrij logisch, omdat de komgronden van Lampernisse vol met waterlopen lagen. Om het onderscheid met de andere waterlopen te maken, moesten de omwallingen dus flink wat breder zijn.

De diepte van de omwallingen was gering, waarschijnlijk niet meer dan 1,2 m. Ook de hoogte van de walheuvels was trouwens gering. De Graaf van Vlaanderen duldde geen omwallingen en walheuvels die een militaire defensie konden betekenen. Ze hadden een symbolische functie als uiting van prestige, geen militaire functie.

Het profiel van de omwallingen is het best te vergelijken met die van een soepbord. Onder de klei ligt een veenlaag, en de randen van het soepbord liggen net onder de top van die veenlaag. In het centrum van het soepbord is de veenlaag helemaal weggegraven. Op die plaats zorgt grondwater voor een permanente watertoevoer. Waar er nog een veenlaagje aanwezig is, komt het grondwater niet zo maar aan de oppervlakte. Degenen die de omwalling moes-



Digitaal hoogtemodel van het Leenhof Ter Wissche. Foto: VLM.

ten ruimen wisten heel goed dat ze dat veenlaagje nodig hadden om op te staan.

Behalve voor het prestige werden de omwallingen waarschijnlijk ook gebruikt om in te vissen. Er zijn netverzwaringselementen gevonden om netten onder water te houden.

En het is ook mogelijk dat het terrein tussen de eivormige buitenste omwalling en de achtvormige binnenste omwalling destijds beplant was met fruitbomen of gebruikshout. Die konden de site accentueren en leverden meteen ook wat op. Dit is echter een hypothese, evenwel gesteekt door voorbeelden elders.

Tussen de twee walheuvels van opperhof en neerhof ligt nu een aarden dam. Die lag er destijds niet. Bij boringen ontdekte Frans Verhaeghe slib tussen beide walheuvels en drie eiken balken, waarvan één gerecupereerd was van een dakge-

binte. De beide walheuvels waren dus gescheiden door de walgracht en verbonden door een brug. De balken zijn jammer genoeg niet dendrochronologisch onderzocht. (N.v.d.r.: gedateerd aan de hand van de groeiringen in het hout.)

Woonsporen in de polders

Het Leenhof Ter Wissche is de grootste en belangrijkste bewoningssite in de omgeving van Lampernisse. De opper- en neerhofstructuur, de dubbele omwalling en de grootte wijzen daar allemaal op. Maar in Lampernisse zijn in totaal al zo'n 54 sites met walgracht aangetroffen. Al de leenhoven in Lampernisse en omgeving hingen af van de Burg van Veurne.

De grootte van die sites staat in rechtstreeks verband met de grond die er bij hoorde. Van de bedrijven uit de 13de eeuw kent men de precieze grootte niet. In de latere ommelopers van de 15de eeuw wordt de grootte van de leenho-

ven vaak wel vermeld. (N.v.d.r.: ommelopers zijn oorspronkelijk middeleeuwse registers waarin op systematische wijze het grondbezit per waterschap of per polder werd opgetekend met het doel de waterschapslasten zo eerlijk mogelijk te verde-len.) Zo kunnen wij nu de relatie leggen met de grootte van de bewoningssites. In de polders waren de bezittingen op dat moment vaak 25 tot 40 hectare groot. Dat is veel groter dan in de Zand- of Zandleemstreek. Dat betekent ook dat de sites met walgracht in de Polders verder uiteen liggen.

Het Leenhof Ter Wissche is omgeven door allerlei waterlopen. Er is een duidelijk onderscheid in de zeer onregelmatige waterlopen die waarschijnlijk relictten van de schorrentijd zijn en de meer rechtlijnige waterlopen die later gegraven werden. In de Vroege Middeleeuwen (tot de 10de eeuw) werden er nog geen waterlopen gegraven. De

meer rechtlijnige sloten stammen uit de 11de eeuw of later.

Zowel de kaart van de Ferraris uit ca. 1775 als de vroeg 19de eeuwse kaarten van het primitief kadaster tonen bijna uitsluitend grasland rond Ter Wissche. Dat is trouwens zo voor de hele eivorm van de komgronden van Lampernisse. De enige uitzonderingen waren enkele kleine, langwerpige akkertjes op de zandige kreekgeul die naast de Visserstraat loopt. (De naam 'Visserstraat' is overigens een vervorming van de oudere naam 'Wisschestraat', die zonder veel twijfel verband hield met het Leenhof Ter Wissche.)

Hoe men op het Leenhof aan drinkbaar water kwam is nog niet opgehelderd, maar de verzande kreekgeul vlakbij bood zonder twijfel mogelijkheden om een poel of put met zoet water aan te leggen.



De Grote IJzerbeekgeul. Foto: Peter Bossu.

Het Leenhof Ter Wissche is waarschijnlijk verlaten in de 14de eeuw. Op dat moment was er hongersnood in het land en was er een sterke demografische terugval. Ook de landbouwbedrijven in Lampernisse kregen het moeilijk en heel wat werden verlaten. Hout en stenen werden steevast gerecupereerd voor andere gebouwen en lieten dus heel weinig sporen na.

De grond van die bedrijven werd wél nog verder gebruikt. In wiens handen de verlaten bedrijven overgingen is echter niet opgehelderd. De bedrijven die overbleven, zoals de 'Kleine Fokkewerve', vinden we terug in de 16de eeuwse ommelopers. Waarschijnlijk palmden zij de grond in van de verlaten bedrijven.

In de onmiddellijke omgeving van het Leenhof Ter Wissche liggen nog verschillende andere bewoningssites. Vlakbij, langs de Visserstraat, liggen er twee. De ene was bewoond in de 11de en 12de eeuw, de tweede werd - op basis van uitmolshopen verzameld keramiek - gedateerd als laatmiddeleeuws.

Geul verbindt en trekt aan

Tussen de Komgronden en de Kreekruggronden ligt de Grote IJzerbeekgeul. Deze is in feite een oude getijdenkreek die dankzij de inspanningen van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) vandaag een prachtig stuk natuur is. Dat de Oude IJzerbeekgeul bewaard is gebleven, is best uitzonderlijk.

Decennialang waren ruilverkavelingen een drama voor landschap en natuur. Eeuwenoude cultuurlandschappen werden vernietigd en vervangen door biljartvlakke, steriele en strakke landbouwgebieden. In de jaren tachtig keerde het tij: langzaam, onder druk van de natuurbeweging en dankzij een aantal politici met moed. Een jonge generatie plannenmakers bij onder meer de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) koos voor een vernieuwende aanpak met meer aandacht voor landschap en natuur.

Milieueffectenrapportering en structuurplanning deden hun intrede, en de ruilverkaveling Fortem - waar de IJzer-

beekgeul deel van uitmaakte - werd ingepast in het 'Landinrichtingsproject De Westhoek'. Tijdens het onderzoek en de planning van dit project 'ontdekten' een aantal pioniers mensen van de VLM de oude geul, bekeken de mogelijkheden voor herstel, goten het in een projectvoorstel en door een consensus met alle betrokkenen werd het wat het vandaag is. Een wonder in vergelijking met hoe ruilverkavelingen voordien werden ingevuld. Een van de planners schreef toen "Het is gelukt!". En of het dat was!

Peter Bossu en Arnout Zwaenepoel

Vervolg in 'de knotwilg' van april 2017.



Uit sympathie
Joost Desmet

dh | demonie hout
ALS HOUT VORM KRIJGT ...

T 051/204314 - F 051/244647
E martine@schrijnwerkerij-demonie.be
W www.schrijnwerkerij-demonie.be
Westrozebekestraat 85 b - 8840 Westrozebeke

defieuw druk

Millesteenstraat 65
8890 Dadizele
tel. 056 50 93 58
fax 056 50 47 13
defieuwdruk@skynet.be

Natuur- & milieunieuwtjes

ALGEMEEN

Sarah's Wildlife Encounters

Sarah Defoort van Natuurpunt Ruidenberg heeft een eigen youtube-kanaal, 'Sarah's Wildlife Encounters', waar ze

filmpjes deelt van dieren. Je mag er beelden verwachten van bijvoorbeeld egels in de tuin, een konijn met jongen of reeën in de Blankaart. Als

je het buiten te donker, te koud of te nat vindt: je weet wat gedaan. :-)

DIKSMUIDE

Ontmoeting in de IJzerbroeken

Jaarlijks bezoeken enkele visarenden op doortrek de IJzervallei, maar je moet er dan natuurlijk op het juiste moment zijn om er één te spotten... Dit verslagje kregen we van Sarah Defoort:

"Op een zonnige septemberavond was ik in de IJzervallei aan het wandelen toen er

een grote vogel mijn richting uit kwam vliegen. Super, dacht ik bij mezelf, nu krijg ik eindelijk eens een blauwe reiger deftig op de foto. Groot was m'n verbazing toen ik de visarend herkende. Ik kon het blijkbaar niet laten om een geluiskreetje te slaken, waarop de visarend prompt een grote bocht nam en de aftocht blies... Volgende keer ga ik toch proberen om muisstil te blijven staan!"



Een visarend hoog boven de IJzerbroeken.

Foto: Sarah Defoort.

ICHTEGEM

Bosexploitatie in het Wijnendalebos

Dit najaar werden er onder toezicht van de boswachters van het Agentschap voor Natuur en Bos 654 bomen geveld in het Wijnendalebos, goed voor ca. 1.380 m³ hout. Zo was het bijvoorbeeld de beurt aan de laatste groepen populieren. Die werden zo'n 60 jaar geleden – puur voor de houtproductie – geplant tussen eiken en essen. Deze laatste bomen werden zo veel mogelijk gespaard.

Dit was ook de laatste zware kapping met grote machines in het Wijnendalebos. De schade aan dreven wordt hersteld wanneer alle andere werken zijn afgerond.

De eiken, essen en enkele populieren die blijven staan - overstaanders in vakjargon – zullen niet meer gekapt

worden en mogen ontzettend dik en oud worden. In de open stukken onder deze bomen verwachten we veel natuurlijke verjonging van esdoorn. Maar ook de eik zou het goed moeten doen want we hadden het voorbij jaar weer enorm veel eikels: een mastjaar.

Deze natuurlijke verjonging wordt aangevuld met aanplant van hazelaar, veldolm, zwarte els en andere inheemse, aan de bodem aangepaste soorten. Mogelijk wordt er nog een stukje omheind om de jonge bomen tegen reeënvracht te beschermen. Anders blijven het bonsaiboompjes en dat is natuurlijk ook niet de bedoeling.

De jonge bomen onder deze overstaanders zullen wel nog gekapt wor-

den, maar vanuit dit hakhout – bomen die om een aantal jaar tot op de boomstronk worden afgezaagd, waarna ze weer mogen uitlopen - zullen ook nieuwe overstaanders geselecteerd worden.

In november werd er ook weer brandhout te koop aangeboden aan particulieren. Dit aanbod zal de komende jaren nog toenemen. Door het herstellen van het traditionele middelhout – overstaanders boven hakhout – zullen de werken in het bos steeds kleinschaliger worden, en dus op maat van particuliere brandhoutzagers. Door deze kapwerken wordt het bos steeds gevarieerder en structuurrijker, wat de natuurwaarden alleen maar ten goede komt.

Oehoe in de Merelstraat

Midden oktober werd Dirk Anseeuw van Natuurpunt Ruidenberg verwittigd dat er een grote uil dood lag in de Merelstraat in Ichtegem. De vogel zou uit het bos van Wijnendale opgevlogen zijn, achtervolgd door een bende kraaien. Tijdens zijn vlucht vloog hij tegen een afsluiting aan en spijtig genoeg overleefde hij de klap niet.

Bij nader onderzoek bleek het om een niet-geringde oehoe te gaan. Echt jammer: de eerste waarneming van een (mogelijks) wilde oehoe in onze regio is een dood exemplaar. Het kadaver werd overgebracht naar het Vlaams Opvang Centrum voor vogels en wilde dieren in Beernem voor verder onderzoek.



De oehoe is één van de grootste uilensoorten ter wereld met een spanwijdte tot maar liefst 190 cm.

Foto: Dirk Anseeuw.

Op bezoek in een vleermuizenhotel

In 2007 richtte Natuurpunt Ruidenberg een bunker aan de Zuidstraat in Ichtegem in voor vleermuizen. Deze bunker uit de Tweede Wereldoorlog staat op de bedrijfsterreinen van de firma Gedimat-Tanghe. Met de hulp van het bedrijf werd de bunker schoongemaakt en werden gevaarlijke uitsteeksels weggewerkt. Een van de twee toegangen werd dichtgemetseld (op enkele verluchtingsgaatjes na) en in het plafond werden gaten geschoten waarin de vleermuizen in kleine groepjes tochtvrij kunnen overwinteren. Ten slotte werden er twee deuren met een vliegopening geplaatst en was het wachten...

Twee jaar later, in december 2009, trof Dirk Anseeuw er een eerste gast aan:

een slapende grootoorvleermuis. Sindsdien zijn er elk jaar wel enkele overwinterende vleermuizen te vinden.

Dirk nam op 1 december weer een kijkje in deze bunker en hij werd niet teleurgesteld: in de vochtige duisternis sliepen 4 baardvleermuizen en 1 grootoorvleermuis in hun holletjes in het plafond... Altijd leuk om deze mysterieuze diertjes na 1 jaar weer terug te zien.

Spitsmuis

Tijdens een huisbezoek in Ichtegem vond Dirk Anseeuw dit muizenlijkje op de drempel van een villa met kat. Het bleek een huisspitsmuis te zijn, een klein zoogdier dat zich graag in de buurt van huizen ophoudt maar zelden voor overlast zorgt. Deze spitsmuis voedt

zich onder meer met insecten, slakken en wormen. De huisspitsmuis wordt regelmatig door huiskatten gevangen, maar verspreidt een sterke muskusgeur en wordt zelden opgegeten.

In ons land leven naar schatting 2 miljoen katten en die doden jaarlijks zo'n 20 miljoen kleine dieren. Om deze nutteloze slachtpartij tegen te gaan raden wij aan om je kat 's nachts binnen te houden en je poes een halsband met belletjes te laten dragen. Dit kan het aantal slachtoffers van onze huiskatten spectaculair doen dalen. Waarnemingen.be heeft zelfs een speciale rubriek 'Wat vangt de kat?' waar je de prooien van je kat kan registreren. Zo krijgt de wetenschap stil aan zicht op de impact van onze huiskatten op de natuur.



Links: een grootoorvleermuis hangt ondersteboven in zijn holletje in het plafond van 'bunker Tanghe'.

Rechts: deze huisspitsmuis was het slachtoffer van een huiskat en werd als cadeautje aan de deur achtergelaten. Foto's: Dirk Anseeuw.

'Trage Weg' hersteld

Op de 'Dag van de Trage Weg' werd in Ichtegem een stuk van de Geuzeboschwegel en de Lagewegel heropend. Sinds enkele jaren werkt de werkgroep 'Trage Wegen' van de Ichtegemse milieuraad aan de opwaardering en herinrichting van de nog bestaande buurtwegen. Waar gaten in het netwerk zitten, wordt geprobeerd om verbinding te maken met bestaande ecologisch, historisch of recreatief interessante wandel- of fietswegels.

Ondertussen zijn er op het grondgebied van groot Ichtegem al 14 trage wegen opgewaardeerd en bewegwijzerd, goed voor 6.232 meter. De komende jaren wordt verder werk gemaakt van bewegwijzering, missing links en het op kaart zetten van dit stukje erfgoed.



Schepen Celesta Muylle bij de herstelde Geuzeboschwegel.
Met dank aan de familie Callewaert-Pollentier om doorgang te verlenen.
Foto: Georges Pollentier.

KOEKELARE

Aanplantingen in 'De Swal'

Na 25 jaar beheer op de Swal namen we dit plantseizoen de noordkant onder handen. Een groot stuk van het monotone wilgenbos hebben we vernieuwd met jong plantgoed: 20 Gelderse roos, 15 hazelaar, 15 hondsroos, 15 kornoelje, 40 meidoorn, 45 sleedoorn en 25 veldesdoorn. Naarmate deze struiken de komende jaren verder uitgroeien, zullen nog meer dieren een maaltijd en/of schuilplaats vinden in dit struweel.

De voorbereidingswerken, zoals het maken van de plantgaten, werd uitgevoerd door mensen van 'De Groene Kans'. Planten deden we zelf, op de 'Dag van de Natuur'.

Het arboretum: waar je bomenreis begint

Begin oktober was het weer de 'Week van het Bos'. Dit jaar organiseerden het Agentschap voor Natuur en Bos en Natuurpunt Ruidenberg een grote activiteit in het Arboretum van Koekelare. Het uitgelezen moment om de nieuwe wandelbrochure 'Het arboretum van Koekelare' voor te stellen. Als bezoeker word je via een bewegwijzerd pad mee-



Op de 'Dag van de Natuur' werden er 175 jonge struiken van 7 soorten aangeplant bij 'De Swal'.
Dit nieuwe struweel moet de biodiversiteit verhogen. Foto: Georges Pollentier.

genomen op een ware bomenreis. In het arboretum vind je bomen uit alle windstreken en tijdens de wandeling kom je heel wat over hen te weten.

Aansluitend bij het jaarthema 'Sporten zit in mijn natuur', konden de jonge en minder jonge bezoekers proeven van het eerste Budopad van het land. Sensei (n.v.d.r. Japans voor leraar) Peter Thoon

nam hen mee op een tocht door het arboretum waar ze als ware boskrijgers doorheen het avonturencircuit leerden bewegen.

Sarah Defoort en Maarten Verlinde stelden ook het meter- en peterproject 'Dikke bomen in het Koekelarebos' voor. Maar liefst 25 bomen werden al geadopteerd! Ben je al meter of peter?



Er kwamen enkele honderden mensen opdagen op de 'Dag van het Arboretum'. Foto: Georges Pollentier.

Dan bezorgen we je binnenkort meer nieuws! Geïnteresseerd? Neem dan contact op met boswachter Koen Maertens (0474/897.367).

Ook Natuurpunt Ruidenberg was present met een infostand. De zelfgebakken taart werd bijzonder gesmaakt en ook

de koffie deed deugd. De hele namiddag lang waren er gegidste wandelingen. Terwijl de ene arboretumgids vooral inspiratie putte uit de wandelbrochure en de bezoekers begeesterde met tal van interessante bomenweetjes, spoorde de andere de groep aan om te ruiken en te voelen. Wist je trouwens al dat de schors

van de suikerberk geurt naar 'Algipan'?

PS: De wandelbrochure is nog te verkrijgen bij de arboretumgidsen, bij de boswachter en bij de Toeristische dienst van Koekelare.

Ijskoude killer

Tijdens een etentje met de burens kwam het gesprek al snel op de onthoofde visjes bij hun vijver... Wie zou dit gedaan hebben? De volgende ochtend kregen we het antwoord al toen een opvallend geluid onze aandacht trok. Een ijsvogel! We zagen een oranje-blauwe schicht vanuit onze vijgenboom naar het dak van de veranda vliegen, waarna hij nog even op de schutting ging zitten om een laatste blik op onze vijver te werpen. Daarna ging hij er vandoor. De hele dag op wacht gezeten met de filmcamera in de hand en ook de afgelopen weken heel oplettend geweest, maar we hebben hem niet meer gezien... Misschien komt hij nog eens langs als het buiten terug wat kouder wordt?

ROESELARE

De Kleiputten en het Bergmolenbos in de krant

Deze column van Vincent Vanhoorne verscheen op 23/11/2016 in 'de Streekkrant' en willen we je niet onthouden:

Vanhoorn' zegg'n

Ondanks de striemende regen waren de vrijwilligers van Natuurpunt die zaterdagvoormiddag massaal aan de slag in het natuureservaat De Kleiputten in Rumbeke. Het was de Dag van de Natuur en als volbloed natuurliefhebbers wisten zij meer dan wie anders dat de natuur ook grillige trekjes kon hebben. De winterwerkdag in het natuurgebied was een jaarlijkse traditie waarbij naar hartenlust gras werd gemaaid en wilgen werden geknot. Onder de vrijwilligers bevond zich ook Groenschepen Filiep Bouckennooghe, al was het moeilijk om hem te herkennen met die regenkap op zijn hoofd. Skiën, langlaufen of snowboarden, het zei Filiep allemaal niets, maar wilgen knotten

NIEUWS
uit onze
natuur-
gebieden

vond hij een aangename wintersport. Hij stond op een ladder aan takken te zagen toen hij werd aangesproken door collega Nathalie Muylle. "Jij kunt nogal een potje zagen, Filiep", grapte de schepen van Vergunningenbeleid en Ruimtelijke Planning van onder een grote paraplu. "Het is moeilijker dan het lijkt hoor", antwoordde schepen Bouckennooghe vanuit de hoogte. "Om te verhinderen dat je zaag vast komt te zitten, maak je eerst een snede in de vorm van een wig aan de valzijde van de tak. Dan zaag je aan de andere richting de tak volledig door. Automatisch valt de tak dan in de richting van de snede. Je kan dit uiteraard ook toepassen als je de takken in één keer afzaagt. De lengte van de stomp die overblijft op de boom moet ongeveer even lang zijn als de diameter van de tak. Begrijp je?"

Schepen Muylle fronste de wenkbrauwen. "Heb je zin in een kop soep?" Filiep daalde van de ladder af en legde zijn zaag aan de kant. Even later verwarmden beide schepenen onder een partytentje hun handen aan een kommetje tomatensoep met balletjes. "Ik krijg hier vandaag van de vrijwilligers

veel positieve reacties op het feit dat we de verkavelingsvergunning hebben geweigerd voor vijftien residentiële woningen in het Bergmolenbos aan de Babilliestraat", zei schepen Bouckennooghe die nu toch wat verkleumd was. "Luxevilla's middenin een bosgebied, dat past toch absoluut niet.. Er werden dan ook bijna 800 bezwaarschriften van burgers ingediend. Enfin, blij dat we daar van af zijn!"

Nathalie Muylle trok de wenkbrauwen op. "Daar ben ik nog niet zo zeker van. Er is ondertussen een nieuwe aanvraag ingediend voor de bouw van die 15 luxevilla's." Schepen Bouckennooghe verslikte zich bijna in zijn soep. "Toch niet opnieuw in bosgebied?" Collega Muylle schudde het hoofd. "Neen, maar de verkavelaar wil de villa's graag midden in het groen zetten en vindt de graszone van het nieuwe Sint-Amandsplein daarvoor een uitstekende locatie." De schouders van Filiep zakten spontaan tien centimeter lager, maar hij vermande zich. "Nathalie, heb jij het telefoonnummer van Wouter Deprez?"

TORHOUT

Buurtweg 2265F2

Enkele maanden geleden ontdekte de Werkgroep Trage Wegen nog een oude weg in Wijnendale (zie artikel 'Trage weg herontdekt in Wijnendale' in 'Het Groene Blad' van oktober). Wij vroegen de stad om deze weg weer toegankelijk te maken. Maaien volstaat eigenlijk, maar op het ogenblik dat we dit schrijven is dit nog niet gebeurd. Deze doorgang tussen de Oude Wijnendalestraat en de Steenstraat is vandaag, half december, echt niet te bewandelen. De bramen komen op bepaalde plaatsen tot op gezichtshoogte. Wel leuk voor vogels en zoogdieren, maar niet voor de passant.

Na nieuwe contacten met het stadsbestuur blijkt dat een misverstand roet in het eten strooide. De technische dienst werd verwittigd en zal het nodige doen om deze buurtweg weer toegankelijk te maken.



Dag van de storm

Geen 'Dag van de Natuur' in Torhout op 20 november. Door de storm werd Groenhovebos afgesloten. Roney en Xavier gingen toch een kijkje nemen bij de parking om eventuele vrijwilligers (die onze facebookberichten en mailings gemist zouden hebben) op te vangen. Gelukkig kwam er niemand opdagen. Ze ontmoetten er wel een eenzame jogger met een gebroken neus. Cadeautje van een afgewaaid tak. En bleek dat zijn fiets ondertussen bedolven was onder een omgewaaide boom... Een kleine tip: blijf toch maar uit het bos als het stormt.



De 'Dag van de Natuur' in Groenhovebos werd volledig terecht afgelast. Gelukkig zat er onder deze boom enkel een fiets, geen fietser.

Foto: Roney Debaille.

PROEF EENS VAN EERLIJKE HANDEL

So fair, so good

Oneerlijke **HANDELSREGELS** geven kleinschalige producenten in het Zuiden geen kansen op de internationale markt. Laat zien dat jij het anders wilt: **KIES VOOR EERLIJK.**



ECOLOGISCHE TEELT

is hét antwoord van kleinschalige boeren in het Zuiden op landbouw die energie en water verslindt.



OXFAM

Wereldwinkels

Gistel: Kerkstraat 5
Lichtervelde: Marktstraat 26
Staden: Bruggestraat 24
Roeselare: Noordstraat 156
Torhout: Hofstraat 9



www.oxfamwereldwinkels.be

STOF op ZOLDER

modestoffen · biologische stoffen
furnituren · breiwool
patronen · workshops

MEER DAN 2000 STOFJES!

OPEN: maandag tot vrijdag: 14 - 18u
dinsdag en donderdag: 14 - 22u
zaterdag: 10 - 12u en 14 - 18u
geen avondopeningen tijdens schoolvakanties

Iepersestraat 199 in Roeselare
www.stofopzolder.be

BROUCKE

Kachel & SpeksteenCenter

Uw specialist in:
Speksteenkachels, Pelletkachels,
Gas- en houtkachels/haarden,
Uitbouw van A tot Z,...



WWW.BROUCKE.BE
INFO@BROUCKE.BE



Véél deelnemers (78) en ook schoon volk (mensen van Natuurpunt, stad Torhout en Vlaamse Landmaatschappij) op deze eerste gezamenlijke editie van de 'Dag van de Trage Weg' in Torhout. Weer een stap vooruit naar het herstel van de aloude 'trage wegen' in onze regio. Foto: Wim Rommel.

Twée nieuwe wegen in en nabij Groenhove

Het weekend van 15 en 16 oktober was het de 'Dag van de Trage Weg', een actieweekend waarbij 'trage wegen' in de kijker staan. Natuurpunt Torhout wandelt al mee vanaf het ontstaan van de 'Dag van de Trage Weg'. Voor het eerst werd er nu samen met de stad Torhout en de Vlaamse Landmaatschappij een activiteit georganiseerd. Er werden vooraf afspraken gemaakt, kaarten getekend en reclame gemaakt, vooral via de sociale media. En dat heeft gewerkt: 65 volwassenen en 13 kinderen kwamen opdagen voor deze activiteit.

Eerst wandelen we door het bos, via de route waar er een nieuw pad over de terreinen van Natuurpunt zal worden aangelegd. Daarna trokken we naar de akker- en weilanden van de boerderij, die grond ter beschikking zal stellen om een doorgang te maken naar buurtweg 67, de Ruddervoordeweg.

Ook de Ruddervoordeweg zelf was uitzonderlijk open. Deze wordt binnenkort door een landmeter opgemeten zodat die permanent open kan blijven. Een project waar onze Werkgroep Trage Wegen al jaren voor ijvert. Verschillende kinderen vertelden ons dat zij deze weg zullen nemen om veilig naar school te fietsen. Ze vinden het niet meer dan terecht dat deze

openbare weg na vele jaren eindelijk weer open kan.

De 78 deelnemers hebben deze dag gezien dat er in samenwerking met de stad Torhout, dankzij de niet aflatende druk van de werkgroep, mooie resultaten kunnen behaald worden. Wij houden ondertussen de druk op de ketel en hopen dat tegen de verkiezingen van 2018 het beloofde herstel van de trage wegen rond Groenhove bewaarheid wordt.

Wie wint 'De Corveleijn 2016'?

Sinds 2013 deelt Natuurwerkgroep Torhout 'De Corveleijn' uit. Deze wis-

seltrofee (een vogelgids, kunstzinnig gekapt uit witsteen door beeldhouwer en natuurgids Patrick Corveleijn) gaat naar de persoon die het voorbije jaar de meest bijzondere natuurwaarneming deed in Torhout of één van de aangrenzende (deel)gemeenten (Aartrijke, Gits, Lichtegem, Kortemark, Lichtervelde, Ruddervoorde of Veldegem). Alle soortgroepen komen in aanmerking, maar de waarneming moet ook ingevoerd zijn op en goedgekeurd worden door www.waarnemingen.be. Uiteindelijk is dit een mooie aanzet om met nog meer aandacht in onze eigen streek naar de natuur te kijken. En van de gelukkige winnaar wordt verwacht dat dit kunstwerk een jaar lang een ereplaats krijgt in zijn of haar huis.

De erelijst ziet er voorlopig zo uit:

- 2013: Bart Vanthuyne – grijze wouw op trektelpost Heihoek in Lichtervelde.
- 2014: Kenny Hessel – grauwe franjepoot in Koebeekbekken Torhout.
- 2015: Patrick Corveleijn – kamsalamanders in Lichtervelde.

Benieuwd wie er dit jaar met de Corveleijn naar huis gaat? Kom dan naar onze spaghetti-avond op zaterdag 21 januari om 18.00 u. Je leest er alles over op p. 17 van deze 'knotwilg'.

Printea
CREATIVE PRINTING

Bruggestraat 113 | TORHOUT
T 050 211 611 | info@printea.be
www.printea.be



Sights Of Nature
Natuurpunt Optiekshop | Brugge
 Pieter De Conincklaan 108
 8200 BRUGGE
 050 31 50 01
www.deputter.be



OFFICIEEL PARTNER

KITE OPTICS

**SWAROVSKI
OPTIK**

Leica

ZEISS

Bynnex



KITE OPTICS
www.kite-optics.be

Koop uw instrument met ledenkorting bij Sights Of Nature , officieel partner en steun zo Natuurpunt

VERREKIJKERS | TELESCOPEN | MICROSCOPEN | ACCESSOIRES

ALGEMENE BOUWONDERNEMING



ERIK DEBAL

Verbrandhofstraat 130 - Roeselare
Tel. 051 20 83 41
info@debalerik.be - www.debalerik.be

**NIEUWBOUW - VERBOUWINGEN
WIND- EN WATERDICHT WONINGEN
ALLE RUWBOUW- EN BETONWERKEN
ENERGIEBESPARENDE RENOVATIES**



BANDEN VANDEWALLE

**Al meer dan 25 jaar
uw bandenspecialist!**

**Voor alle auto-, vrachtwagen-
& landbouwbanden**

Tel. 051 70 33 68
www.bandenvandewalle.be
Sint-Jansstraat 161 - Staden
Ma-vrij: van 8 tot 12 & 13 tot 18 uur
Zat: van 8 tot 12 uur

Volg ons vanaf nu ook op 

**Tuinsappen
Lombarts Calville**

De geperste zaligheid

Luc Goossens, T&F 057 36 30 20
Slijpstraat 1 - 8902 Voormezele (leper)
info@tuinsappen.be
www.tuinsappen.be



Sap van eigen fruit

- Wij verwerken uw appels of ander fruit tot een heerlijk vruchtensap (gepasteuriseerd).
- Verkoop van sappen op basis van appel.
- Bedrijfsbezoeken.

Shanks geeft uw afval weer energie



**Uw partner
in afvalverwerking**

Shanks Vlaanderen nv
Regenbeekstraat 7C - Roeselare
Tel. 051 23 20 11 - Fax 051 23 20 19
www.shanks.be



Bruggestraat 1
8820 Torhout
T 050-23 07 00
F 050-23 07 01

Watervogeltelling

Torhout

• Zondag 15 januari om 9.00 u.
(12.00 u.)



Het doel van deze tellingen is om inzicht te krijgen in de aantallen, trends en verspreiding van watervogels die tijdens de trekperiode en winter in onze wetlands (drasland) verblijven. Sinds 1979/80 worden in Vlaanderen elke winter zes midmaandelijke tellingen georganiseerd (periode oktober-maart). Bij elke telling worden zo veel mogelijk gebieden bezocht die van belang zijn voor watervogels. Voor het uitvoeren van de tellingen wordt beroep gedaan op ongeveer 400 amateur-veldornithologen. De coördinatie van de tellingen en het beheer van de gegevensbank is sinds 1986 in handen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO). In een aantal internationaal belangrijke wetlands voert het INBO ook aanvullende, meer frequente tellingen uit van watervogels.

Natuurwerkgroep Torhout telt in Kortemark (Bufferbekken Spanjaardbeek, Putten Talpe & Stationsput), Ruddervoorde/Oostkamp (bufferbekken Polderstraat) en – uiteraard – Torhout (bufferbekken Koebeek, d'Aertrycke & Moereveldput). Iedereen is welkom, zowel de beginnende vogelaar als de ervaren rot. Breng zeker een verrekijker mee en eventueel ook je smartphone om je waarnemingen onmiddellijk door te geven.

Afspraak op de parking van kinderboerderij 'd'Oude Smelterij', Ieperse Heirweg 5 in Torhout. Meer info bij Wim Rommel (050/214.028) en op de facebookpagina van NP Torhout.

Organisatie: NATUUR.WERKGROEP TORHOUT

Winterwandeling & nieuwjaarsdrink 'De Hoge Dijken'

Oudenburg

• Zondag 15 januari om 9.30 u.
(12.30 u.)



We gaan op stap in De Hoge Dijken' en achteraf toosten we op het nieuwe jaar. Afspraak bij bezoekerscentrum

'De Grote Zaagbek', Oude Brugseweg 239 in Oudenburg. Meer info bij Cyriel Beernaert (059/267.001).

Organisatie: VRIENDEN v/d HOGE DIJKEN

Spaghetti-avond

t.v.v. aankoopproject Groenhovebos

Torhout

• Zaterdag 21 januari
om 18.00 u. (20.30 u.)



Vanavond kan je aansluiten aan de eerste spaghetti-avond van Natuurpunt Torhout. Je kan kiezen tussen een vegetarische of een niet-vegetarische spaghetti. Voor een volwassene betaal je € 12, voor een kind van 6 tot

12 j betaal je € 8, en daarmee steun je het aankoopproject in Groenhovebos. Inschrijven door overschrijving op rekeningnummer BE12.4738.0812.0192 met vermelding van het aantal personen en het type spaghetti (x volw./x kind – x veggie/x vlees). Voor inschrijving na 15 januari: neem contact op met Geert. Natuurwerkgroep Torhout reikt deze avond 'De Corveleijn 2016' uit (zie artikel p. 14 van dit tijdschrift). Ook zal de mobiele Natuurpuntwinkel er staan. Als lid van Natuurpunt krijgt je 10 % korting op al je aankopen. Meer info bij Geert Carette (050/215.483 - geert.carette@skynet.be).

Organisatie: NATUURPUNT TORHOUT



Spaghettiaavond

t.v.v. het aankoopproject Groenhovebos

18u - 20u30 • Grote zaal Tordale, Bruggestraat 39, Torhout



Zaterdag
21 jan
2017

vegetarische spaghetti

niet-vegetarische spaghetti

€12 volw. / **€8** kinderen van 6 tot 12

Inschrijven kan door overschrijving op rek. BE12 4738 0812 0192 met duidelijke vermelding van aantal personen en type spaghetti.
(x volw./x kind - x veggie/x vlees)





activiteitenkalender

Opening fototentoonstelling NFHD Oudenburg

• Zondag 22 januari om 10.30 u. (12.00 u.)



Vandaag stellen we onze 9e natuurfototentoonstelling voor in 'De Grote Zaagbek'. Onze leden hebben het voorbije jaar weer heel wat opnamen gemaakt en daaruit werden er opnieuw een dertigtal foto's geselecteerd. De tentoonstelling is nog tot eind juli gratis te bezichtigen in het bezoekerscentrum, Oude Brugseweg 239 in Oudenburg, op woensdagnamiddag van 14.00 tot 16.00 u. en op zondagvoormiddag van 10.00 tot 12.00 u. Meer info bij Freddy Cordy (059/265 162).

Organisatie: NATUURFOTOGRAFEN HOGE DIJKEN

Algemene Ledenvergadering NP Ruidenberg

Koekelare

• Donderdag 26 januari om 20.00 u. (22.00 u.)



Ben je geïnteresseerd in de werking van je afdeling? Of wil je misschien je afdeling mee besturen? Kom dan zeker naar de Algemene Ledenvergadering van Natuurpunt Ruidenberg. Die gaat door in café 'De Klyteput', Bergmolenweg 2 in Koekelare.

We bespreken er onze plannen en de financiering van onze vereniging. Wil je je kandidaat stellen voor het bestuur, neem dan vóór 21 januari contact op met Georges Pollentier (051/589.418).

Organisatie: NATUURPUNT RUIDENBERG

Algemene ledenvergadering & nieuwjaarsreceptie NP Mandelstreke

Roeselare

• Vrijdag 27 januari om 19.30 u. (23.30 u.)



Ook benieuwd waar Natuurpunt Mandelstreke allemaal mee bezig is? Wil je weten wat wij voor jou in 2017 in petto hebben? Zin in een gezellig samenzijn met een hapje en een drankje?

Kom dan zeker naar onze jaarlijkse nieuwjaarsreceptie. Die wordt gevolgd door de algemene vergadering waar je

de helft van het 12-koppig bestuur kan kiezen. Twee jaar geleden kregen Piet Desmet, Johan Hanssens, Peter Hantson, Martine Lakiere, Wim Marichal en Ria Wyffels een mandaat van twee jaar. Vandaag stellen zij zich opnieuw kandidaat. Of ben je zelf misschien geïnteresseerd om lid te worden van de Raad van Bestuur? Stuur dan een bericht naar secretaris @natuurpuntmandelstreke.be.

Heb je nog leuke foto's, filmpjes of facebookverslagen van activiteiten van vorig jaar? Stuur deze dan door naar fotoarchief@natuurpuntmandelstreke.be of zet ze op onze facebookpagina. We presenteren deze dan in een leuke montage.

Laat wel nog even weten op onze website (www.natuurpuntmandelstreke.be) met hoeveel personen je aanwezig zal zijn, zodat we kunnen inschatten hoeveel hapjes we moeten voorzien. Afspraak in 'De Zilverlink', Meensesteenweg 412 in Roeselare. Meer info bij Peter Hantson (051/203.063).

Organisatie: NATUURPUNT MANDELSTREKE

'Het Grote Vogelweekend' in het Sint-Sebastiaanspark

Roeselare

• Zaterdag 28 januari om 13.30 u. (16.00 u.)



Ter gelegenheid van 'Het Grote Vogelweekend', waarin Natuurpunt iedereen oproept om de vogels in zijn tuin te tellen, werken we samen met de Roeselaarse Wijkwerking. In het Sint-Sebastiaanspark, het park rond de 'Grote Bassin', voederen we de vogels en ontdekken we samen welke soorten hierop afkomen. Afspraak aan de boogschietstand in het Sint-Sebastiaanspark (bij het kruispunt Grote-Bassinstraat/Kattenstraat in Roeselare). Meer info bij Martine Lakiere (0479/780.002).

Organisatie: NATUURPUNT MANDELSTREKE i.s.m. Stad-Land-Schap 't West-Vlaamse Hart, stad Roeselare & Velt Roeselare

Het Bergmolenbos groeit!

Roeselare

• Zondag 29 januari om 10.00 u. (11.00 u.)



Vandaag gaan er in het toekomstige Roeselaarse stadbos zo'n



3.000 bomen de grond in, verdeeld over ca. 1,5 ha. Plant mee met jonge gezinnen, kinderen en andere vrijwilligers. Afspraak t.h.v. de hoeve van het Vrij Agro- en Biotechnisch Instituut (Vabi-hoeve, Wagenstraat 40, Roeselare). Parkeren kan in de Oude Zilverbergstraat. Van daaruit is het een kleine 10 minuten stappen naar de plantactie, maar er wordt ook vervoer voorzien met huifkarren. Breng laarzen en een spade mee. Na de plantactie kan je napraten bij een drankje.

Meer info bij Giovanni Vandewaetere (051/269.787 of projectenOD@roeselare.be).

Organisatie: Agentschap voor Natuur en Bos, Huis van het Kind Roeselare, NATUURPUNT MANDELSTREKE, stad Roeselare & Vrij Agro- en Biotechnisch Instituut

'Het Grote Vogelweekend' in Groenhove-klooster

Torhout

• Zondag 29 januari om 14.00 u. (17.00 u.)



Bij het begin van de winter richten we een voederstand in bij de gezellige cafetaria van Diocesaan Centrum Groenhove, zodat ook onze overwinteraars er kunnen komen lunchen. We stellen er vandaag enkele telescopen op, zodat je hen van nabij kan bewonderen. Verder laten we je zien wat jij kan doen om onze gevederde vrienden de winter door te helpen, timmeren we nestkastjes en kan je deelnemen aan een

activiteitenkalender

aantal natuurwandelingen. Afspraak bij de cafetaria van 'Virgo Fidelis', Bosdreef 5 in Torhout. Ook zal de mobiele Natuurpuntwinkel er staan. Als lid van Natuurpunt krijg je 10 % korting op al je aankopen. Meer info bij Xavier Dirix (0488/811.245) en op de facebookpagina van NP Torhout
Organisatie: NATUURPUNT TORHOUT

Start 'Cursus Natuurgids Mandelstreek'

Roeselare

• Donderdag 2 februari om 19.00 u. (22.00 u.)



Wil je graag groepen begeleiden in een natuurgebied in je buurt? Zoek je naar een combinatie van natuurbeleving, inhoudelijke kennis en engagement? Dan ben je bij Natuurpunt CVN aan het juiste adres voor de cursus Natuurgids. De cursus biedt je heel wat inhoudelijke achtergrond dankzij een brede waaier aan thematische lessen: van planten en dieren tot ecologie, landschappen en natuurbeheer. Tijdens de methodieklessen leer je hoe je een boeiende wandeling uitstippelt en hoe je groepen vol enthousiasme door de natuur gidst. Daarnaast ga je regelmatig op excursie met ervaren gidsen. Je bezoekt verschillende natuurgebieden in de omgeving, zoals de Kleiputten, het Sterrebos en Vierkaven. Op die manier breng je je opgedane kennis direct in de praktijk. De cursus bestaat uit 30 activiteiten, waarvan de helft natuurexcursies. De activiteiten worden gespreid over één jaar zodat je de natuur in elk jaargetij leert kennen. Na deze cursus heb je een brede basis-kennis over natuur en milieu, en heb je basisvaardigheden rond het begeleiden van groepen. Na het maken en presenteren van de opdrachten krijg je het OSCAR-getuigschrift. Met dit getuigschrift kan je later een gidsenbadge van Natuurpunt CVN ontvangen, na het aantonen van praktijkervaring en gespecialiseerde didactische of inhoudelijke bijscholing. Meer informatie hierover ontvang je tijdens de cursus.

Praktisch:

De theorielessen vinden plaats op donderdagavond van 19.00 u. tot 22.00 u. in Streekhuis Midden-West-Vlaanderen, Spanjestaart 141 in Roeselare. De ex-

cursies gaan zaterdagvoormiddag door van 9.00 u. tot 12.00 u. De cursus loopt tot 16 december en tijdens de schoolvakanties zijn er geen lessen. Meer info en inschrijven bij Anke Desender (anke.desender@cvn.natuurpunt.be).

Organisatie: Natuurpunt CVN i.s.m. Bushcraft West, Natuurpunt de Buizerd, NATUURPUNT MANDELSTREEK en Stad-Land-schap 't West-Vlaamse hart.

Algemene Ledenvergadering NP Torhout

Torhout

• Vrijdag 3 februari om 19.00 u. (20.00 u.)



Ben je geïnteresseerd in de werking van je afdeling? Of wil je misschien je afdeling mee besturen? Kom dan zeker naar de Algemene Ledenvergadering van Natuurpunt Torhout. Die gaat door in 'Club de B' van 'CC De Brouckère', Aartrijkesstraat 6 in Torhout.

We bespreken er onze plannen en de financiering van onze vereniging. Wil je je kandidaat stellen voor het bestuur, neem dan vóór 28 januari contact op met Bart Van Thuyne (0479/812.963 - bart.van.thuyne@telenet.be).

Organisatie: NATUURPUNT TORHOUT

Dia-avond 'Costa Rica'

Torhout

• Vrijdag 3 februari om 20.00 u. (23.00 u.)



Danny en Wim nemen je mee op een rondreis langs de belangrijkste nationale parken van Costa Rica. Dat is een klein en goed bereikbaar land, ingeklemd tussen de Caribische Zee en de Stille Oceaan.

Je vindt er actieve vulkanen, nevel- en regenwouden, hoog- en laagland en prachtige stranden. Daar kan je apen, miereneters, witsnuitneusberen en vogels in alle pracht en kleuren spotten. Afspraak om 20.00 u. in 'Club de B' van 'CC de Brouckère', Aartrijkesstraat 6 in Torhout. Inkom € 2 voor Natuurpunt-leden met lidkaart en € 5 voor alle anderen. Dit geld gaat integraal naar het reservatenfonds van Natuurpunt Torhout ten voordele van project 5580 Groenhove. Meer info bij Wim Rommel (050/214.028).

Organisatie: NATUURPUNT TORHOUT

Opstellen vanginstallatie paddenoverzet

Torhout

• Zaterdag 4 februari om 8.30 u. (12.00 u.)



We plaatsen een vanginstallatie zodat we alle amfibieën veilig over de Koolskampstraat kunnen zetten. Afspraak om 8.30 u. bij Dirk Werbrouck, Leiestraat 13 in Torhout of om 9.00 u. in de Koolskampstraat t.h.v. huisnummer 47. Breng eventueel een spade mee. Meer info bij Wim Rommel (050/214.028). Ook wie de daaropvolgende weken wil helpen bij het overzetten van de amfibieën mag contact opnemen met Wim.

Organisatie: NATUUR.WERKGROEP TORHOUT

'Verstandig vegetarisme'

Roeselare

• Maandag 6 februari om 19.30 u. (22.00 u.)



Er zijn zonder twijfel heel wat gezondheidsvoordelen verbonden aan het in hoofdzaak consumeren van plantaardige (liefst biologische) voedingsmiddelen en het beperken van dierlijke voeding. Sommige mensen kiezen daarom zelfs resoluut voor een strikt plantaardige voeding (veganisme), anderen beperken hun inname van dierlijke voedingsmiddelen bv. tot eieren en/of melk en/of vis.

Ondanks de vele positieve aspecten die verbonden zijn aan vegetarisme, zijn er toch 'nutritionele gevarenszones', waar bij mogelijke tekorten uiteindelijk negatief voor de gezondheid kunnen uitvallen. Deze avond zet Geert Verhelst de valkuilen op een rijtje en formuleert hij praktische tips voor 'verstandig vegetarisme'. Dr. Geert Verhelst (°1959) is arts (Universiteit Gent, 1984), oprichter van 'De Levensschool. Academie voor Integrale Gezondheidszorg' en auteur van diverse publicaties. Afspraak in Dienstencentrum Ten Elsberge, Mandellaan 101 in Roeselare (ingang Beverseardeweg). Veltleden betalen € 10, niet-Veltleden betalen € 15. Meer info en inschrijven bij Marleen Deforche (051/201.800 - mdeforche@gmail.com). Je bijdrage schrijf je over naar rekening BE89.9792.5497.2585 van Velt Roeselare.

Organisatie: Velt Roeselare i.s.m. NATUURPUNT MANDELSTREEK

activiteitenkalender

Algemene Vergadering & ledenfeest NP Gistel-Oudenburg **Oudenburg**

• **Zaterdag 11 februari om 19.00 u.**



Met een aperitief in de hand bespreken we het voorbije werkjaar. Wie blijft voor het ledenfeest betaalt 20 euro voor een uitgebreide kaasplank met fairtrade-wijn à volonté! We sluiten af met koffie en taart. Niet te missen!

Afspraak in het Arnoldusheem ('CM-lokaal'), Marktstraat 40 in Oudenburg. Inschrijven (enkel voor het ledenfeest) voor 9 februari bij Koenraad Blontrock (059/250.697) of Cyriel Beernaert (059/267.001).

Organisatie: NATUURPUNT
GISTEL-oudenBURG

Wandeling in het arboretum

Koekelare

• **Zondag 12 februari om 14.00 u. (16.00 u.)**



We gaan op stap in het enige West-Vlaamse arboretum, dat van Koekelare. Je kan er boomsoorten van over de hele wereld bewonderen. En wie wil kan tijdens de wandeling ook de nieuwe brochure krijgen die tijdens de laatste 'Week van het Bos' werd voorgesteld. Afspraak in het arboretum aan de Bovekerkestraat in Koekelare. Neem bij het kruispunt Bovekerkestraat / Provinciebaan (N363) de richting Bovekerke. Na 190 m. vind je rechts de (kleine!) parking en de toegang van het arboretum. Meer info bij Georges Pollentier (051/589.418).

Organisatie: NATUURPUNT RUIDENBERG

Watervogeltelling

Torhout

• **Zondag 19 februari om 9.00 u. (12.00 u.)**



Zie telling 15 januari.

Natuurwandeling in 'De Hoge Dijken' **Oudenburg**

• **Zondag 19 februari om 10.00 u. (12.00 u.)**



We gaan op stap in De Hoge Dijken'. Afspraak bij

bezoekerscentrum 'De Grote Zaagbek', Oude Brugseweg 239 in Oudenburg. Meer info bij Cyriel Beernaert (059/267 001).

Organisatie: VRIENDEN vld HOGE DIJKEN

Trage Wegen-wandeling in Groenhove

Torhout

• **Zondag 19 februari om 10.00 u. (11.30 u.)**



Onverharde paden, wegels en wegjes waren in het tijdperk vóór de auto van groot belang als verbindingswegen. Nu zijn ze een interessant alternatief voor veel te drukke wegen.

Vandaag nemen we je mee langs een aloude weg en dompelen je onder in de geschiedenis van het Groenhovebos. Ondertussen kan je genieten van de rust in de natuur.

Afspraak op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout). Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547 - rdebaille@gmail.com) of op de facebookpagina van NP Torhout

Organisatie: NATUURPUNT TORHOUT

Avondwandeling 'Met de wulpen naar bed'

Gistel

• **Zaterdag 25 februari om 16.00 u. (18.00 u.)**



Voor de lente er is gaan we nog één keer naar het winterse wulpenspektakel in onze Bourgognepolder kijken. Ze zorgen er iedere avond voor een mooie lichtshow, samen met de honderden andere watervogels die komen slapen in ons natuurgebied. Ervaren vogelkijkers maken je wegwijs bij al dit vogelgeweld en we sluiten de avond af met een natje en een droogje.

Afspraak bij het pompgemaal Gistel/Moerdijkvaart (kruispunt Nieuwlandstraat/Vaartdijkstraat in Gistel). Doe warme kledij aan en breng een telescoop of verrekijker mee. Meer info bij Koenraad Blontrock (059/250.697).

Organisatie: NATUURPUNT
GISTEL-oudenBURG

Daguitstap naar het Meetjeslandse Krekengebied **Oost- & Zeeuws-Vlaanderen**

• **Zondag 26 februari om 8.30 u. (18.30 u.)**



Sinds jaar en dag trekken we met Mandelstreek op een zondag tijdens de krokusvakantie richting Zeeland. De delta van de grote rivieren is namelijk een grote aantrekkingspool voor watervogels, vooral als overwinteringsgebied.

De Oosterschelde, het Veerse Meer en de slikken en schorren langs de Westerschelde bieden eenden en steltlopers een gedekte tafel. Het landschap is hier gedurende duizenden jaren gevormd door de wisselwerking tussen rivieren, zee en menselijk ingrijpen.

Als de zee het land weer eens binnendrong ontstonden geulen, kreken en zeegaten. Tot op de dag van vandaag zien we hiervan sporen in het Vlaams-Zeeuwse grenslandschap. Voorbeelden zijn de Boerekreek, de Grote Geul en de Grote Kreek.

Begin jaren '90 waren veel van deze kreken nog 'open riolen'. Afspraken over de inrichting van de oevers of het gebruik van het water waren er niet. Met het 'Grensoverschrijdende Krekenbeleidsplan' werd dit krekengebied is in ere hersteld en vandaag zijn de kreken vaak pareltjes.

Dit jaar gaan we op verkenning in dit krekengebied. We trekken naar het Meetjesland, vooral Assenede en Sint-Laureins, maar verkennen ook de Zeeuwse kant.

De kreken hier zijn restanten van grote overstromingen die het land overspoelden vanaf de 12e eeuw. Opvallend is dat de kreken vaak een rechthoekige vorm hebben of hoekig van richting veranderen. Dat komt doordat de overstromingen een bestaand tracé van grachten en aangelegde wegen volgden. Die watergangen erodeerden en verbreedden door het sterk instromende water, en

activiteitenkalender

de weggetjes die naast de watergangen liepen, verdwenen uiteindelijk.

In deze polders overwinteren duizenden Grauwe Ganzen en Kolganzen, en honderden Rietganzen en Kleine Zwanen. Blauwe Kiekendief, Slechtvalk en Smelleken zijn typische overwinterende roofvogels. En op de kreken zelf kan je de meest zeldzame watervogels zien neerstrijken.

Zin om mee te gaan? Afspraak op de parking bij het kruispunt Lindenstraat-Meiboomlaan in Roeselare voor carpooling. Breng zeker een verrekijker mee. Meer info bij Philippe Deprez (050/347.824).

Organisatie: NATUURPUNT MANDELSTREKE

Werkdag in het Groenhovebos

Torhout

• Zondag 26 februari vanaf 9.00 u. (16.00 u.)



Steek je graag je handen uit de mouwen? Wil je helpen om van Groenhovebos een mooiere en natuurrijkere plek te maken? Kom dan helpen op onze beheerwerkdagen. Ook als je je maar een uurtje kan vrijmaken, ben je van harte welkom. Op dit ogenblik werken we aan 3 projecten:

- De meeste percelen die we aankochten staan vol laurierkers, lijsterbesspirea en Pontische rododendron. Heel wat werk dus om deze sierplanten te verwijderen en zo plaats te maken voor de wilde planten die echt in het Groenhovebos thuishoren.
- We beheren ook het heideveldje van de stad Torhout: we bestrijden er adelaarsvarens, Amerikaanse vogelkersen en berken zodat de heide meer licht en ruimte krijgt.
- En we zijn een nieuw wandelpad aan het aanleggen over onze percelen tussen de Ruitjesbosstraat en het Elzenmeerspad.

Als je op voorhand wil weten welke klus we wanneer precies aanpakken, volg je best onze facebookpagina.

Afspraak op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout). Kom je wat later en zie je niemand staan, bel dan even naar Roney of Xavier (zie hieronder).

Zorg voor aangepaste kledij, laarzen en een paar stevige handschoenen. Een

hark, riek en/of snoeischaar komen eventueel ook van pas. Voor wie 's middags van de gezelligheid van een picknick in het bos wil genieten voorziet Origin'O, onze sponsor, een lunchpakket en iets om te drinken.

Meer info bij Roney Debaillie (0484/481.547 - rdebaillie@gmail.com), Xavier Dirix (0488/811.245 - xavierdirix@live.be) of op de facebookpagina.

Organisatie: NATUUR.WERKGROEP TORHOUT

West-Vlaamse natuurstudiedag



• Zaterdag 4 maart vanaf 9.00 u. (16.45 u.)

Zaterdag 4 maart gaat de 15e

editie van de West-Vlaamse natuurstudiedag door. Thema dit jaar is 'Natuur met een geschiedenis'. Kom luisteren naar boeiende uiteenzettingen over o.m. de blauwvoet, de zee van toen, heideherstel, het oudste bos, knagende dieren in musea, natuur in WO I, slotenflora, uitgestorven dieren, vogels in de kunst, wilgen en nog zoveel meer.

Deze studiedag gaat door in KU Leuven Campus KULAK, Etienne Sabbelaan 53 in Kortrijk. Het volledige programma en alle info vind je op www.wmfkoepel.be/natuurstudiedag/nsd_index.html.

Organisatie: ANB, KU Leuven KULAK, Natuurpunt, Provincie West-Vlaanderen en WMF

activiteitenkalender

Wandeling in 'De Swal'

Koekelare

• Zondag 12 maart om 14.00 u.
(16.00 u.)



Na 25 jaar beheer worden we verrast door de grote diversiteit aan planten en struiken in 'De Swal'. We nemen er een kijkje bij de laatste aanplantingen en beheerwerken. Daarna wandelen we naar de top van de berg, van waar we een prachtig uitzicht hebben, helemaal tot aan de kustlijn. Nadien praten we bij in 'De Klyteput'. Afspraak aan café 'De Klyteput', Bergmolenweg 2 in Koekelare. Meer info bij Georges Pollentier (051/589.418).

Organisatie: NATUURPUNT RUIDENBERG

Korstmossenwandeling op het Duitse kerkhof

Hooglede

• Zaterdag 18 maart om 13.30 u.
(17.00 u.)



Zwalimop, de werkgroep van Natuurpunt Mandelstreek die werk rond zwammen, lichenen, mossen en planten, organiseert deze excursie in op een ietwat ongewone plaats voor natuurbeleving. Toch heeft deze 100 jaar oude begraafplaats heel wat te bieden aan prachtig gekleurde lichenen of 'korstmossen'. Samen met jou gaan we op ontdekking en proberen deze symbiotische levensvormen op naam te brengen.

Afspraak op de parking van het Duitse kerkhof in Hooglede in de Beverenstraat (ten oosten van het kruispunt met de Grote Noordstraat). Meer info bij Peter Hantson (051/203.063). PS: Breng een loop mee!

Organisatie: ZWALIMOP i.s.m. de Vlaamse Werkgroep Bryologie en Lichenologie

Folkavond met AVALON

Torhout

• Zaterdag 18 maart om 20.00 u.
(deuren om 19.30 u.)



NP Torhout organiseert een folkavond met de Diksmuidse groep 'Avalon'. Deze zes-koppige band, opgericht in september 2015, speelt folkpop- en rockmuziek met Ierse en Schotse invloeden. Ze

spelen zowel covers van traditionele nummers als eigen nummers. Of zoals ze zelf zeggen: muziek om bij weg te dromen, van te genieten en vooral om op te swingen.

Kaarten kosten 10 euro in voorverkoop en zijn te verkrijgen bij Apotheek Decorte (Spinneschoolstraat 9), Origin'O (Industrielaan 3), Topdisc (Markt 30), bij alle bestuursleden van NP Torhout en op het secretariaat van NP Midden-West-Vlaanderen. Aan de deur betaal je 12 euro. Kinderen -12 j gratis. Afspraak in de parochiezaal van Wijnendale, Kloosterstraat 5 in Torhout, want door naar dit optreden te komen steun je ons aankoopproject in Groenhovebos.

Meer info bij Wim Rommel (050/214.028 - wim.micheline@gmail.com).

Organisatie: NATUURPUNT TORHOUT

Fotoavond Georgië

Zonnebeke

• Zaterdag 18 maart om 20.00 u.
(22.30 u.)



Een groep van Natuurpunt Mandelstreek en Natuurpunt Westland trok in september voor enkele weken naar het nog onbekende Georgië. Via Batumi en spectaculaire roofvogeltrek daar kwam Georgië in de belangstelling van natuurbeschermers.

Het land, zo groot als België en Nederland samen, ligt op een kruispunt van continenten, culturen en vogeltrek-routes. Het is dun bevolkt en heeft nog veel wildernis. Kom genieten van prachtige beelden van een eeuwenoude cultuur en van de rijke natuur. We trekken van de steppen in het zuidoosten, dwars door het beboste midden, naar het bergachtige noorden: daar ligt de indrukwekkende Kaukasus met bergtoppen van meer dan 5.000 m hoog.

We staan stil bij de 'couleur locale', de natuur en uiteraard het vrijwilligersproject in Batumi rond de roofvogeltrek. Afspraak in OC 't Gelevelt, Geluveldplaats 13, Zonnebeke. Toegang: 3 euro voor Natuurpuntleden, 5 euro voor niet-leden. Meer info bij Piet Desmet (051/225.852).

Organisatie: Natuurpunt Westland i.s.m. NATUURPUNT MANDELSTREKE & Velt Roeselare

Bezoek aan 'De Zandpanne'

De Haan

• Zondag 19 maart om 9.00 u.
(12.00 u.)



We gaan met een plaatselijke gids op verkenning in 'De Zandpanne', halverwege De Haan en Wenduine. Je vindt in dit gebied een grote diversiteit aan planten in een afwisselend landschap van duinbos, open reliëfrijke duinen en



FOLKAVOND
met
AVALON



T.v.v. het aankopen van natuurgebieden in Groenhovebos
Zaterdag 18 maart 2017



activiteitenkalender

vochtige duinvalleien. De vele duinpoe-
len bruisen van het leven en er lopen
ook gallowayrunderen rond die dit 23
ha grote gebied begrazen.

Afspraak bij bezoekerscentrum 'De
Grote Zaagbek', Oude Brugseweg 239
in Oudenburg. Meer info bij Cyriel Beer-
naert (059/267.001).

Organisatie: NATUURPUNT RUIDENBERG i.s.m.
VRIENDEN v/d HOGE DIJKEN

Watervogeltelling

Torhout

• Zondag 19 maart om 9.00 u.
(12.00 u.)



Zie telling 15 januari.

Wandeling in 'De Kleiputten'

Roeselare

• Zondag 19 maart om 10.00 u.
(11.30 u.)



'De Kleiputten' is een kwets-
baar natuurgebied. Daarom
wordt het afgesloten, zodat de
natuur zich er ten volle kan ontwikkelen.
Maar zes zondagvoormiddagen per jaar
kan je samen met een natuurgids ont-
dekken wat er hier leeft.

Afspraak op de parking van de klei-
putten in de Babilliestraat in Rumbeke
(Roeselare). Meer info bij Piet Desmet
(051/225.852).

Organisatie: NATUURPUNT MANDELSTREKE

(Inter)actieve amfibieënactiviteit voor jonge gezinnen

Roeselare

• Zaterdag 25 maart om 13.30 u.
(16.30 u.)



Rond de poel bij buurtparkje
Jezuietengoed sta je oog in
oog met kikkers, padden en sa-
lamanders en je leert wat deze dieren
nodig hebben om te overleven. Afspraak
bij de poel. Je bereikt het parkje langs
de Kanunnik Duboisstraat in Roesela-
re. Volg het pad tussen de huisnumers
49 en 51. Meer info bij Peter Hantson
(051/203.063).

Organisatie: NATUURPUNT MANDELSTREKE i.s.m.
Stad-Land-schap 't West-Vlaamse hart & Velt Roeselare.

Strandwandeling & vogelexcursie

De Panne & Lampernisse

• Zondag 26 maart om 9.00 u.
(18.30 u.)



Met een gids van de Strand-
werkgroep speuren we langs
de vloedlijn op het strand in De
Panne en zoeken er schelpen en wieren.
's Namiddags gaan we vogels spotten in
de komgronden van Lampernisse.

Zin om mee te gaan? Afspraak op de
parking bij het kruispunt Lindenstraat-
Meiboomlaan in Roeselare voor car-
pooling. En breng zeker laarzen, veldgid-
sen en een verrekijker mee. Meer info
bij Peter Hantson (051/203.063).

Organisatie: NATUURPUNT MANDELSTREKE i.s.m.
Strandwerkgroep

Vogelwandeling in Groenhove

Torhout

• Zondag 26 maart om 10.00 u.
(11.30 u.)



De dagen worden langer en
de natuur wordt stilaan wak-
ker uit een diepe winterslaap.
Voor onze vogels breekt er een drukke
tijd aan: ze gaan op zoek naar een goede
plek om een nest te bouwen, bakenen
een territorium af en proberen een part-
ner te lokken. Kom ontdekken hoe ze dat
doen en leer hun wijsjes herkennen.

Afspraak op de parking van Groenhove,
recht tegenover de manege (Bosdreef
8, Torhout). Meer info bij Xavier Dirix
(0488/811.245) of facebookpagina van
NP Torhout.

Organisatie: NATUURPUNT TORHOUT

Wandeling heideveldje

& Koekelarebos

Koekelare

• Zondag 9 april om 14.00 u.
(16.00 u.)



We verkennen het Koekelaarse
heideveldje en gaan op stap in
het Koekelarebos. We gaan er
genieten van bomen, struiken en vroege
vogels. Afspraak op de parking van het
bos. Rijd naar het kruispunt Provinciebaan
/ Litterveldstraat in Koekelare en draai de
Litterveldstraat in. Na 150 m. vind je de
parking rechts, aan een onverharde weg.
Na de wandeling kan je ook onze wan-
delbrochure 'Heerlijk wandelen in de

staatsbossen van Koekelare' verkrijgen
voor 2 euro. Meer info bij Georges Pol-
lentie (051/589.418).

Organisatie: NATUURPUNT RUIDENBERG

Ter info

De laatste info & eventuele wijzigin-
gen vind je terug in onze maande-
lijkse nieuwsbrief. Geïnteresseerd?
Neem dan even contact op met het
secretariaat (051/700.695 of peter.
lemmens@natuurpunt.be).

Het jaar van de Swal

In 2017 – het 25e jaar dat we de
Swal in beheer hebben – willen we
grondig inventariseren wat er nu
precies allemaal te vinden is. Hoe
langer we de Swal in beheer heb-
ben, hoe meer plant- en diersoort-
ten we er zien opduiken. Hoog tijd
dus voor een grondige herinventar-
isatie van dit waardevolle gebied.
We zoeken een groep van maxi-
mum een 20-tal vrijwilligers, van
jong tot oud, met en zonder er-
varing, die samen met onze meest
ervaren gidsen een inventarisatie
van de Swal willen maken, over de
4 seizoenen heen. Maandelijks trek-
ken we enkele uren naar de Swal
om te kijken wat er groeit, kruipt
en vliegt.

Ben je geïnteresseerd in insecten,
natuurfotografie, paddenstoelen,
planten, vogels, ... of zelfs iets ob-
scurder als korstmossen of pisse-
bedden, dan ben je de man/vrouw
die we zoeken! Of wil je helpen bij
de verwerking van de gegevens en
de verslaggeving? Van harte wel-
kom! Dus: als je tijd en goesting
hebt, neem dan contact op met
Georges Pollentier (051/589.418).

Gaspeldoorn (*Ulex europaeus*)

Vind je in volle winter een doornstruik met mooie gele bloemen, dan hoef je geen ogenblik te twijfelen: dat is Gaspeldoorn. In z'n boek "*Ieder Plantje zijn Plekje*" uit 1991 vermeldt Filip Jonckheere één enkel exemplaar in het kloosterdomein Virgo Fidelis in Torhout, als de enige vindplaats voor het Hout-

land. Spijtig genoeg is deze daar ondertussen verdwenen.

Mensen van Natuurpunt Ruidenberg lieten ons ondertussen weten dat de Gaspeldoorn al in de jaren '60 in het Koekelarebos te vinden was, meer bepaald bij het kruispunt Litterveldstraat/Veldstraat.

Vandaag houdt de plant behoorlijk stand in het Koekelaars arboretum en bos, maar ook in de bossen ten zuiden en zuidoosten van Brugge, in 'De Hoge Dijken' en langs de Belgische kust tussen de Franse grens en De Haan.

Gaspeldoorn is voor België en Nederland zeldzaam tot heel zeldzaam. Verschillend flora's maken zelfs geen melding van deze plant. *Ulex europaeus* stelt inderdaad heel hoge eisen. Een kalkarme en zandige bodem lijkt nog makkelijk te vinden. Geen langdurige droogte of stagnerend water zijn bijkomende voorwaarden. Maar vooral de grote vorstgevoeligheid maakt de Gaspeldoorn, die geen winterrust kent, tot een kieskeurige gast. Elk jaar opnieuw kleuren dan ook een aantal takken strobruin om ten slotte af te sterven. Meestal overleeft het wortelstelsel een niet te strenge vorst, zodat de plant vroeg in het voorjaar toch weer uitloopt.

'Gaspel' in Gaspeldoorn is een kleinwoord van het Middelnederlandse woord 'gaspe', wat gesp of haak betekent. In de middeleeuwen werden doornen wel eens als sluiting voor kleding gebruikt. 'Ulex' stamt waarschijnlijk af van het Keltische 'ac' of 'ec' (punt), of van 'odax' (stekelig), verwijzend naar de stekels. 'Europaeus' betekent Europees.

Aanvankelijk was gaspeldoorn een strikt Atlantische, West-Europese soort. Je vond hem op kalkarme duinen in de kuststreek, in zandige dennenbossen en op heiden. Door de mens om uiteenlopende redenen (als afsluiting, brandhout of voeder voor het wild) op vele plaatsen ingevoerd, strekt het Europese areaal zich nu uit van Portugal in het zuiden tot de kust van Polen in het noorden. Het vastelandsklimaat met z'n koudere winters doet de plant in het binnenland bevriezen. In Wallonië is de soort dan ook zeldzaam. Bij ons is de



Foto boven: een bloeiende Gaspeldoorn in het Koekelaars arboretum.

Foto: Leopold Dewulf.

Foto's onder: voor- en zij aanzicht van de bloem. Let ook op de stevige doornen.

Foto's: www.kuleuven-kulak.be/bioweb

plant, hoewel vrij algemeen aanwezig, waarschijnlijk niet inheems. Het is wellicht een overblijfsel van vroegere aanplant. Zo zou Gaspeldoorn in het midden van de 18e eeuw voor het eerst zijn aangeplant in heggen.

Als overblijvende plant bereikt Gaspeldoorn een hoogte tot 2,5m. Alleen de kiemplanten dragen drietallige bladeren. Bij verdere ontwikkeling van de plant vormen zich alleen nog doornen. Zelf de toppen van de twijgen vervormen tot glasharde doornen met een glanzend bruine top. Gaspeldoorn is een onverbiddelijke struik, daar zijn doornen nooit afbreken. Een scherm met Gaspeldoorn vormt een ondoordringbare hindernis en meteen ook een ideale broedplaats voor kleine vogels en een goede schuilplaats voor reptielen en zoogdieren.

De plant bloeit naargelang de weersomstandigheden vanaf januari tot juni, maar ook vaak het hele jaar door. Van

april tot juni bloeit de plant volop. Vijf vergroeide kelkbladeren omvatten de vijf gele kroonbladeren. Daarbij vergroeien de onderste twee tot de kiel waarin de tien gedeeltelijk vergroeide meeldraden en de stamper geborgen zitten. Aan weerszijden van de kiel liggen twee kroonbladeren, die vleugels of zwaarden heten. Het vijfde kroonblad, wat meteen als uithangbord dienst doet, krijgt de naam 'vlag'. Zo behoort Gaspeldoorn tot de familie van de vlinderbloemigen. De vruchten, zwart behaarde peulen van 1 tot 2 cm lang, bevatten slechts enkele zaden.

Ook al behoort de Gaspeldoorn, net zoals de boon en de erwt, tot de vlinderbloemigen, toch bevatten de zaden heel wat giftige stoffen. Vooral de alkaloiden sparteïne en cytisine (meer dan 1%) zijn gevaarlijk. Cytisine veroorzaakt buikloop, braken en speekselvloed, maar vooral de inwerking op het centrale zenuwstelsel is gevaarlijk. Na een aanvankelijke op-

winding treden krampen en ongecoördineerde bewegingen op, gevolgd door spierverlamming en uiteindelijk ook ademhalingsverlamming met de dood tot gevolg.

Dieren reageren heel verschillend op het eten van de zaden van Gaspeldoorn. Terwijl paarden heel gevoelig lijken, zullen runderen en varkens minder de schadelijke gevolgen ondervinden bij eenzelfde dosis. Kippen reageren zelfs helemaal niet bij het eten van gaspeldoornzaden.

Gaspeldoorn, een zeldzame gastplant van de Atlantische westkust en een vroege bloeier tijdens een zachte winter, brengt ons een voorsmaakje van de zomerse bloemenpracht.

Daniël Boens

RESPECT VOOR DE NATUUR  **nieuw:** Biologische **bulk** 

genieten van nature

Origin'O

biobuurtwinkel

We zijn open van
ma-d 9u - 18u,
vr 9u - 19u,
za 9u - 17u
Industrielaan 3, 8820 Torhout

 **ONZE EIGENSTE KEUZE**

Vanaf 1 januari 2017 genieten alle leden van Natuurpunt, op vertoon van hun lidkaart, een korting van 5% in Origin'O Torhout. (Niet op promoties).

Hakhout en stoven

Bossen bestaan niet alleen uit monumentale bomen waar we verwonderd naar kijken en ons afvragen hoe oud zo'n reuzen wel zijn. Er zijn ook andere soorten bomen en bossen. Naast dit 'hooghout' bestaat er ook zoiets als 'middelhout' en 'hakhout'. Dat zijn geen nieuwe soorten, maar manieren om bomen en bos te beheren. En die bestaan vermoedelijk al sinds de Romeinse tijd.

Hakhout wordt toegepast voor het bekomen van bv. brandhout en geriefhout. Het is gebaseerd op het vermogen van bomen en struiken om zich steeds opnieuw te herstellen. Ze worden niet helemaal gekapt, maar net boven de stambasis. Wat overblijft heet een stoof: het onderste deel dus van een boom die herhaaldelijk van zijn takken wordt ontdaan voor de winning van hakhout. Het deel dat verloren gaat door het oogsten van het hout vervangt de boom door nieuwe uitlopers. Die groeien weer uit tot nieuwe stammetjes.

De bosbeheerder kapt dus een stuk struweel en laat het daarna opnieuw opschieten. Er wordt in vaste intervallen gekapt: dat noemt men omlooptijden. Dergelijke omlooptijden gaan, afhankelijk van de boomsoort en het hout dat men

wil, van vijf tot vijftien jaar, maar er zijn ook kortere en langere omlooptijden beschreven.

Soorten die daar als struik in voorkomen zijn onder meer Amerikaanse eik, els, es, esdoorn, haagbeuk, tamme kastanje, zomereik en verschillende soorten populieren en wilgen. In hakhoutpercelen staan er weinig bomen die men laat doorgroeien. Middelhout is dan weer een type productiebos dat een mix is tussen hakhout en hooghout.

Hakhoutbeheer werd in de Middeleeuwen het meest toegepast. Men denkt dat dit zelfs voor grote percelen soms de enige vorm van beheer was. En deze beheervorm is ook ecologisch belangrijk omdat het planten in staat stelt om door het bos te reizen. Na een kapping krijg je een open ruimte met veel lichtinval waar zich soorten kunnen vestigen die we anders aan de rand van het bos vinden. Schapenzuring, vingerhoedskruid en wilgeroosje zijn daar voorbeelden van. Ook grote zoogdieren, zoals reeën, vinden dergelijke ruige plekjes geweldig. Naarmate het hakhout opschiet komt er meer en meer schaduw en komt er weer plaats voor meer schaduwminnende soorten.

Toen de brandhoutprijs enkele decennia geleden in elkaar zakte, ontstond er een probleem: vele hakhoutpercelen werden aan hun lot overgelaten. Ze groeiden uit tot een hooghoutbos. Maar stoven die te ver uitgroeien kunnen openscheuren. Een ander probleem is dat sommige bomen de stoven zodanig overschaduwden dat ze langzaam maar zeker afsterven. Wanneer de stoven dan uiteindelijk toch nog gekapt worden maar de uitlopers al te dik zijn, bv. dertig of veertig centimeter doorsnede, kan het zijn dat de stoof het loodje legt.

Het is dus belangrijk dat stoven tijdig afgezet worden, maar je mag er niet zomaar op los kappen en zagen. Neen: er zijn wat we 'kapregels' kunnen noemen. Je moet er voor zorgen dat de stobben niet splijten bij het kappen en je moet de koppen van de stoof schuin afzagen zodat er geen water op kan blijven staan. Anders sijpelt er water naar binnen en krijg je rot.

Hakhoutbeheer is arbeidsintensief en dus kostelijk. Maar nu er weer meer interesse is in brandhout, is dat relatief eenvoudig op te lossen. In het Wijndalebos worden door het Agentschap voor Natuur en Bos hakhoutpercelen te



Twee hakhoutstoven in het Koekelarebos. Links een van tamme kastanje met een spaartelg. Dat is een uitloper die mag uitgroeien tot een volwassen boom. Recht een stoof van hazelaar.



Naargelang de manier van kappen ontstaan er een aantal basisvormen. Van links naar rechts zie je: hak-houtstoof ondergronds, hakhoutstoof bovengronds, hakhoutstoof op stam en hoge hakhoutstoof op stam. Van deze laatste twee types vind je mooie voorbeelden in natuurgebied 'De Swal' in Koekelare.

koop aangeboden aan particulieren. De kopers moeten dan binnen een bepaalde termijn niet alleen het hout kappen, maar ook zorgen dat het hakhout wordt afgevoerd.

Door de uitlopers op geregelde tijdstippen te kappen groeit het overblijvende deel aan. Dat overblijvende en steeds weer opschietende gedeelte noemen we een stoof. Andere benamingen 'stronk', 'stobbe' en 'tsjok'. De groeisnelheid van dergelijke stoven is klein, maar toch zijn er stoven bekend met een doorsnede van 10 meter. Zeer oud dus. Volgens onderzoekers: eeuwenoud erfgoed.

Mooie stoven vind je onder meer in het arboretum (Koekelare), in het Praetbos (Vladslo) en het Wijnendalebos (Ichtegem/Torhout). Zeker wanneer ze een respectabele leeftijd hebben bereikt – een paar eeuwen – kunnen ze allerhande grillige vormen aannemen. Hun groeven en holtes vormen kleine oases voor allerlei planten en ze doen dienst als schuil- en overwinteringsplaats voor amfibieën, insecten en kleine zoogdieren. Als je straks een boswandeling maakt en men is druk bezig met het kappen van een hakhoutperceel, bedenk dan dat dit een eeuwenoud gebruik is dat de biodiversiteit van het bos een zetje geeft. Door dergelijke kapwerken wordt het bos gevarieerder en rijker van structuur, zodat nog meer planten en dieren er een plekje vinden.

En moest je tijdens een wandeling een prachtige en/of oude stoof zien: laat het ons gerust weten. Adres van vertrouwen: peter.lemmens@natuurpunt.be.

Tekst en foto's: Leopold Dewulf

Bronnen: - Guido Tack, Paul Van den Bremt, Martin Hermey, 1993, Bossen van Vlaanderen, Davidsfonds, Leuven
- Arnout Zwaenepoel, Koen Himpe, Brigitte Bernaert en Bernard Schotte, 2014, Levend houtig erfgoed, Tijdschrift jaargang 4 nr. 2

KANTOOR MAERTENS

BANK & VERZEKERINGEN

FSMA 102761 cB - 107890 A

Oostendestraat 1
8820 TORHOUT
TEL 050 21 15 11
FAX 050 21 61 93
fintro-torhout@fintro.be

www.kantoormaertens.be



“Le Bellet”

Vakantieverblijf te huur
in het hart van de natuur
www.aubellet.com



Karel en Kristien Desmet-Naessens “Le Bellet”
19400 Monceaux sur Dordogne - Corrèze - France
kristien.naessens@gmail.com - 0033 555 911 017 - of +32 (0)486 021 249

INTELLIGENT WONEN BVBA
STATIESTRAAT 63 - LICHTERVELDE
0475 346 737 - WWW.INTELLIGENTWONEN.BE



ALGEMENE ELEKTRICITEITSWERKEN IN WONINGBOUW EN KMO
ONTWERP • INSTALLATIE • SERVICE

Drama in kerkuilenfamilie

Niets kon vermoeden dat 2016 voor onze uilen zou evolueren van topjaar naar flopjaar. Het begon nochtans heel goed. Voor het tweede jaar op rij waren onze kerkuilen al vroeg in het voorjaar goed op dreef. Tijdens onze nachtrust werden we gestoord door hun geluiden en kreten, maar ach, wat kon het ons deren: we waren blij dat ze weer actief waren.

In 2015 bestond hun kroost uit 3 jongen. Dit jaar verwachtten we hetzelfde en wie weet, misschien zouden ze het nog beter doen? Af en toe stonden we 's avonds een tiental minuten 'op wacht', luisterend tot de jonge uilen kabaal maakten om voedsel te bedelen. Het 'blazen' werd stilaan luider, zelfs al vroeg op de avond: tijd om kerkuilenwerkgroep van 'Natuurpunt De Torenvalk' te contacteren.

Vrijdagavond 3 juni kwamen ze langs en brak het moment suprême aan: altijd spannend wanneer de bak geopend wordt. Hoeveel jongen zijn er? Hoe groot zijn ze? Tot onze grote verwondering was de familie gezegend met 4 grote jongen, waarvan zelfs de donsveren al bijna verdwenen waren. Er lag zelfs nog een klein jong dood in de bak: dit was eigenlijk een nest met maar liefst 5 jonge kerkuilen. De jonge vogels waren ongeveer 60 dagen oud en werden gemeten, geringd en gewogen. Prachtige uilen waren het, variërend in kleur van donker naar bleek.

Maar daarna begon het ... De maand juni was de start van een lange periode met regen. Het water viel met bakken uit de lucht. Dat maakte het moeilijk voor het ouderpaar om voldoende eten te vinden voor hun kroost.

Het voedsel van kerkuilen bestaat vooral uit muizen en jonge ratten en een kerkuilenjong heeft 4 à 5 muizen

per nacht nodig. Twee nachten na elkaar zonder muizen is deze jonge vogels al fataal. Oudere uilen hebben gelukkig meer weerstand.

Uilen hebben een erg donzige en zachte bevedering. Dat is een voordeel maar ook een nadeel. Zo kunnen ze quasi geruisloos jagen, wat het makkelijker maakt om prooien te verschalken. Maar bij regenweer wordt hun verenkleed onmiddellijk nat en krijgen ze het koud. Als het dan oude wijven regent, wordt jagen wel héél moeilijk, los van het feit dat de muizen en ratten dan ook liever in hun holletje blijven schuilen.

Erger nog: heel wat weiden kregen zo veel water te verwerken dat de muizengangen onder liepen. Een ramp voor de muizenpopulatie. Normaal gezien vliegen de kerkuilenjongen in juni uit, maken ze oefenvluchtjes en leren ze op muizen jagen, maar als die er niet zijn... dan krijg je een regelrechte ramp.

Op een morgen halfweg juni vonden we het eerste slachtoffer dood onder een hangar. Enkele dagen later een tweede jonge kerkuil, tamelijk mager, gewoon op de grond in onze kruidentuin. We konden hem makkelijk vangen en zetten hem terug in de bak, hopen dat de ouders de nodige muizen zouden aanvoeren. Helaas. De volgende ochtend lag het jong dood onder de uilenbak. Dan, een drietal dagen later, verdoeme toch, het is toch niet waar... een derde slachtoffer.

Van het vierde jong hebben we niets meer gehoord of gezien. Misschien heeft deze jonge uil het wel overleefd? Of is hij ook ergens in de omgeving gestorven?

Ja, de natuur kan soms hard zijn. Maar wat kunnen we ertegen doen? In uiterste nood misschien zelf muizen kweken en voederen?

Tekst en foto's: Willy en Leen De Ruyter



Deze jonge kerkuil vonden we, tamelijk mager, op de grond in onze kruidentuin.

Een verkaveling middenin het Bergmolenbos?

Stadsbos Roeselare

Vlaanderen wil tegen 2020 de beboste oppervlakte en de kwaliteit van die bossen aanzienlijk verhogen. Ook de stad Roeselare en Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) werken hier aan mee. In 2012 heeft de stad samen met het ANB en de Provincie West-Vlaanderen een masterplan opgemaakt voor de aanleg en inrichting van twee stadsrandbossen, namelijk het Krommebeekbos in Beveren (35 ha) en het Bergmolenbos (135 ha) in Rumbeke (zie 1).

Het Bergmolenbos ligt ten zuiden van de stad, tussen de Rijksweg (N36), de Moorseelesteenweg, de Dadizeleleestraat en de Meensesteenweg en wordt beschreven als 'een regionaal bos voor Roeselare' (zie 2). De fruitboomgaard, de Kleiputten en het Sterrebos maken deel uit van dit stadsrandbos.

Sinds de jaren '90 zijn hier al heel wat hectaren beplant. Zo moet het Bergmolenbos op termijn uitgroeien tot een multifunctioneel bos van ongeveer 135 ha dat zal ingedeeld worden in zones met elk een specifieke functie:

- een bosgedeelte met een apart hondenbos;
- een deels open landschap met lichte verbossing;
- een kunst- en natuurzone;
- een onthaal- en educatief centrum voor landbouw en natuur.

Er zijn de voorbije jaren al stappen gezet met de aanleg van het speelbos in de Oude Maria's-Lindestraat in Rumbeke. Qua aankoop door ANB zijn de laaghangende appels al geplukt, namelijk een 35 ha. De verkiezingsbelofte blijft evenwel het streefdoel: de helft van de



Foto boven: Een 'geel plakkaat' in volle zomervakantie. Altijd verdacht. :-)

Foto onder: Dit terrein van ca. 3,5 ha, gelegen bij de huidige manege centraal in bosgebied, wil men opdelen in 15 bouwkvavels.

stadsbosgronden zouden aangekocht moeten zijn tegen het einde van deze legislatuur!

De roep om meer bos en meer groen in Roeselare klinkt nog steeds. Daarom wordt door de stad een intensief onderhandelingstraject opgestart met de eigenaars van de gronden, die voorbestemd zijn om op termijn te bebossen. Zo wil men hen zo snel mogelijk overhalen om hun gronden te verkopen aan het ANB, waarna er aangeplant kan worden en de Roeselaarse longen verder kunnen groeien. Het plantgoed voor de eerstvolgende 5,6 ha gaat - verdeeld over beide sites - deze winter nog de grond in.

Donderslag bij heldere hemel

Het goede gevoel tijdens een wandeling met een kleinzoon, ergens rond half juli in de omgeving van de Kleiputten, kreeg echter een stevige deuk bij het zien van een onopvallend geel aanplakbiljet. Sneller dan verwacht en midden de vakantieperiode werd deze aankondiging van een verkavelingsaanvraag in het stadsbos aangeplakt. De bedoeling: het gebied rond de manege, goed voor zo'n 3,5 hectare, verdelen in 15 bouwkvavels.

Het werd zwoegen om de nodige bezwaarschriften nog tijdig op het stadhuis te krijgen. Voor de thuisblijvers-bestuursleden, Velt-mensen

1. Meer info op www.roeselare.be/inwoners/wonen/groen/natuur/bosuitbreiding-twee-nieuwe-groene-longen-voor-roeselare

2. Meer info op www.roeselare.be/inwoners/wonen/groen/natuur/bosuitbreiding/bergmolenbos-het-regionaal-bos-voor-roeselare

en alerte buurtbewoners werd het alle hens aan dek. Toen we daar via de pers en sociale media ruchtbaarheid aan gaven, brak de hel los. Zelfs Wouter Deprez ondersteunde ons bezwaar! Of hoe een actief moment (!) met een kleinkind een administratieve en communicatieve lawine teweeg bracht voor het bestuur.

Ietsje Ruimtelijke Ordening

Hieronder vind je een uitsnede van het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan (GRS) met daarop, pal in het midden, de pyjamazone: rood – geel gearceerd. In 'artikel 30' krijgen deze kleuren betekenis als 'gebied voor wonen en landbouw'. Wat meer in detail betekent dit dat hier wonen, landbouw en aan wonen verwante activiteiten mogelijk zijn, maar deze activiteiten moeten beoordeeld worden op hun verenigbaarheid met de omgeving wat betreft ruimtelijke impact en schaal.

Deze pyjama-inkleuring was wellicht goedbedoeld. Het gunde de bestaande boerderij met manege een toekomst, maar het zette de deur wel op een kier voor grootschalige, ongewenste en zonevreemde bouwprojecten. In dit 'multifunctionele gebied' vermeldt de wetgever, naast wonen en landbouw, ook mogelijkheden zoals gemeenschappelijke

nutsvoorzieningen, horeca, installaties voor waterzuivering, openbaar groen, recreatieve voorzieningen e.d. Enkel en alleen wonen was zeker niet het opzet van deze zone. De bedoeling van de wetgever was vooral 'begrip': bestaande activiteiten legaliseren, zoals hier het geval was met de manege. Die kunnen zo, mits milieuvergunning, verder gezet worden.

Argumenten tegen deze verkaveling

Deze verkavelingsaanvraag is een aanfluiting van iedere vorm van goed ruimtelijk beheer en betekenisvolle ruimtelijke ordening. De functie zoals aangegeven in het GRS, namelijk bos, houdt per definitie in dat elke ruimtelijke ingreep die niet met deze functie in overeenstemming is, moet worden geweerd.

Indien deze verkaveling evenwel doorgaat, is dit een miskleun van jewelste en betekent dit dat een nieuwe woonkorrel gecreëerd wordt die helemaal niet in overeenstemming is met de omgeving, namelijk het geplande stadsrandbos. Die woonkorrels zijn nu al een uitholling van het 'open gebied' rond Roeselare. En dit staat ook diametraal tegenover de ideeën van de nieuwe Vlaamse bouwmeester.

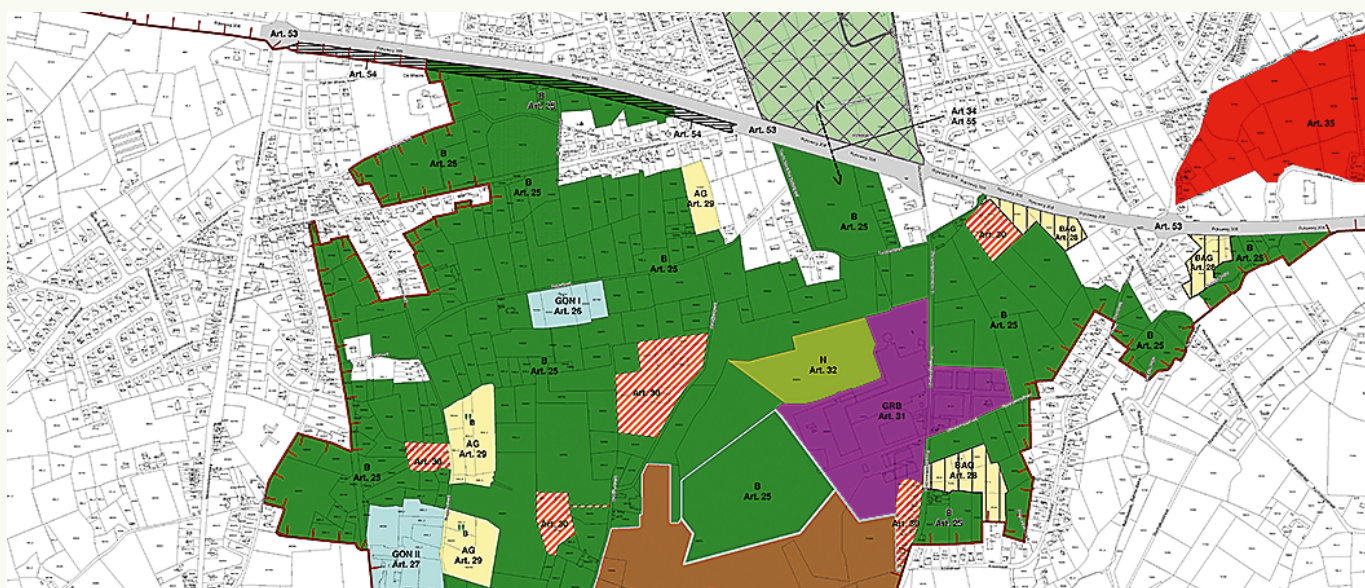
De verkavelaar doet er in zijn brochure met scheve argumenten alles aan om de schijn op te houden dat deze luxeverkaveling perfect samengaat met de bosomgeving. Maar een verkaveling accordeert nooit met bos, natuur, natuurontwikkeling en recreatie in het groen.

Daarnaast is deze luxeverkaveling - maar dat geldt even goed voor een sociale verkaveling op deze plaats - een aanfluiting van elke vorm van sociale integratie door de ligging middenin het bos. En een eventuele verkaveling hypothekeert de kern van het stadsbos als ecologisch en sociaal project voor alle mensen die wonen in de ruime regio rond Roeselare.

Een trendbreuk die navolging verdient

Op 14 november verwierp het voltallig schepencollege de verkavelingsaanvraag. Een opsteker voor de vele honderden bezwaarindieners, maar ook een overwinning van het gezond verstand. Zo blijft een duurzame toekomst voor het bos zelf mogelijk. Dit kunnen we alleen maar toejuichen.

In de vele bezwaren kwamen afvalwater, inpasbaarheid en mobiliteit aan bod, naast het rechtvaardigheidsgevoel dat hiermee werd aangetast. Binnen een



Uitsnede van het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan (GRS) met daarop, pal in het midden, de rood – geel gearceerde zone (pyjamazone) die men wil verkavelen.

Bovenaan herken je nog de Rijksweg - N36 (lichtgrijs) en het Sterrebos (lichtgroen met grijs raster). Kaart: GRS Roeselare.

besluitvorming telt echter enkel de letter van de wet. Het college zette zich schrap om op basis van grondige argumenten een juridisch waterdichte beslissing te nemen. Duimen dat die stand houdt bij de beroepsprocedure, die bij de provincie werd opgestart. Dank ook aan de vele bezwaarindieners, experts en stadsdiensten voor hun expertise en inzichten.

Ondertussen wordt er ook werk van gemaakt om, in samenspraak met de bevoegde Vlaamse minister en de eigenaars, de onduidelijkheden rond de pyjama-inkleuring weg te werken om dergelijke verkavelingen in de toekomst onmogelijk te maken.

Oorverdovend signaal

Voor iedereen, en niet in het minst voor de pasgeborenen die nog een lange toekomst wacht, wordt binnenkort weer een plantdag georganiseerd. Dan gaat er weer een geboortebos de grond in op pas aangekochte gronden. Afspraak op zondag 29 januari om 10.00 u. (Alle info op p. 19 van deze 'knotwilg'). Zo



Ons protest werd ongelooflijk snel opgepikt door de media. Ook Focus-WTV kwam langs.

hoort het ook: vanuit de wieg werken aan kwaliteitsvolle groene longen voor de volgende generaties!

Tekst: Piet Desmet en Peter Hantson

Foto's: Piet Desmet

ONS ASSORTIMENT

BIOLOGISCHE EN NATUURLIJKE VOEDING • VERSAFDELING
GLUTENVRIJE EN DIEETVOEDING • VEGETARISCHE VOEDING
BIO GROENTEN EN FRUIT • BIO-NATUURSLAGERIJ
VOEDINGSSUPPLEMENTEN • LICHAAMSVERZORGING
GEZELCHAPSSPELEN • GEZONDHEIDSBOKEN
NATUURCOSMETICA • ...

BRUGGE ST-ANDRIES
TORHOUTSESTEENWEG 179

BRUGGE ST-KRUIS
MAALSE STEENWEG 299

ROESELARE
MEENSESTEENWEG 51

WWW.BIOVITA-SHOP.BE



Knotrecord in 'De Kleiputten'

De overtreffende trap van een geluks-slag/mazzeldag bestaat: 19 november 2016. Het mag wel eens meezitten als je de natuur een handje wil toesteken. En net die zaterdag, na een kletsnatte week en gevolgd door een onvervalste herfststorm,

kregen we tussendoor perfecte weers-omstandigheden om aan de slag te gaan in 'De Kleiputten' in Rumbeke.

De spekgladde helling net voorbij de parking was wat minder, maar we konden de welkome hulp inroepen van

de anders verguisde terreinwagens. Die slaagde er in beide aanhangwagens met werkgerief de helling op te slepen tot bij de poort van het reservaat.

We waren zeker content met de opkomst. Meer dan 30 deelnemers! En we waren er niet alleen: de poorten waren nog maar nauwelijks open of een Cetti's zanger liet zijn welkom horen. Wat verder een ijsvogel naast enkele roepende waterrallen, wat wintertalingen en een stel sperwers. Maar vooral het doffe gekwaak van groene kikkers klonk erg verrassend in deze late herfstperiode. Animo genoeg dus, en meteen een extra motivatie!

Zelf hadden we de lat voor deze doedag hoog gelegd. Naast traditioneel maai- en snoeiwerk was het dringend nodig om de oudste takkenwallen aan te pakken. Na jaren stapelen van alle snoei- en maairesten hebben veel steunpalen het begeven. De ploeg met de zware paalboor had hier een hele klus aan.

'Stad-Land-schap 't West-Vlaamse hart' had deze dag ook uitgekozen als eerste afhaalmoment voor knotwilgenplantgoed (in het kader van de actie 'Bewilg het landschap'). Dankzij een geolied zaagteam kregen ruim 40 knotwilgen vrij snel een fris kopje. Een grote schare volgers, waaronder heel wat leerlingen van de Broederschool, zorgden voor het opschonen van de grote takken.

De fijne twijgen werden op de takkenwallen gestapeld, waarna het vaak moeizaam wegslepen van het zwaardere plantgoed volgde. Uiteindelijk toch weer die terreinwagens moeten inzetten om de verste stapels, samen enkele honderden poten, naar een vlot bereikbare afhaalplaats op de parking te brengen. Maar nooit gedacht dat we alle knotrijpe wilgen op één dag onder handen konden nemen.

NIEUWS
uit onze
natuur-
gebieden



Het was een hele klus om de steunpalen van de takkenwallen te vervangen.



Tussendoor kon iedereen zich voltanken met soep en een warm veggemeal van Rita en Hans.

Tussendoor kon iedereen zich voltanken met soep en een warm veggiemaal van Rita en Hans. En een bizarre pop, die tijdens het zwaardere zaagwerk plots opdook, hield ons als een echt moeraspook in de gaten.

In de namiddag brak de zon helemaal door. De jonge krachten werden nog door een verse 'zusterploeg' afgelost en rond 16 u. konden we alles 'clean' achterlaten. Iedereen kwam afgezakt naar het 'drankdepot' bij de reservaat-ingang, zodat het terugbrengen

en rangschikken van alle werkgerief in een handomdraai geklaard was. Aan iedereen: bedankt voor die vele helpende handen!

Tekst en foto's: Piet Desmet

Wissen in de ovenbuur

Het snoeien van 'kopwulgen' behoort tot ons agrarisch-cultureel erfgoed. Net als hakhout is het een bedrijfsvorm die al eeuwenlang wordt toegepast en bepalend is voor grote delen van ons agrarisch landschap. Een hele schare 'cultuurvolgers', hollenbroeders als holenduif en steenuil, maar ook vleermuizen, voelen zich prima thuis in deze halfnatuurlijke biotoop.

De knotcultuur was zelfs verankerd in de pachtwetgeving. De pachter kon vrij beschikken over alles wat bovenop de stam groeide, maar de stam zelf was eigendom van de grondeigenaar. Niet alleen wilgen, maar ook essen, elzen, haagbeuken, zomereiken en later ook populieren kwamen voor die knotcultuur in aanmerking. De langste takken

werden bij het knotten dikwijls als 'geriefhout' opzij gehouden, terwijl de vele fijnere takken (wissen) tot bundels werden samengebonden. Die takkenbossen waren ideaal om de oven op temperatuur te stoken. Dergelijk houtgestookte ovens in een bakhuis, plaatselijk bekend als 'ovenbeur', kon je bij nagenoeg elke boerderij vinden.

Eens de oven helemaal verhit was werden alle houtresten en as uit de oven geveegd en werden de gerezen deegbollen met een lange houten palet in de oven geschoven. In één keer werd de hele weekvoorraad, 8 tot 12 broden, gebakken. Na een uurtje waren de geurige broden gebakken: zonder discussie het échte boerenbrood. Met de deegresten

werden voor de kinderen heerlijke platte ovenkoeken gebakken.

Vanaf de zomer gebeurde het ook wel eens dat met de restwarmte 'bollebuzen' gebakken werden. Zo'n verse, in de oven gebakken appel, verpakt in een manteltje van (koeken)brooddeeg: dat zouden we ook niet afslaan. Ook de kinderen uit de buurt wisten dit maar al te goed en konden nauwelijks wachten om van die lekkere traktatie te smullen.

Keerzijde was dat ze tegen het einde van de week op droog brood raakten of dat de schimmel al eens moest worden weggesneden... Maar wie maalt daar om na die verwennerij van reuk en smaak?

Tekst en foto's: Piet Desmet



Twee voorbeelden van 'ovenbeuren' uit de streek. De eigenlijke oven zit in de kleine aanbouw, de schoorsteen van de oven zit in het grotere gebouw verwerkt.



Zwalimop... Huh?

Geen mop, die Zwalimop, maar een samentrekking van zwammen, lichenen, mossen en planten. Met dat laatste bedoelen we trouwens álle planten: paardenstaarten, varens, wieren én hogere planten.

In oorsprong ontbrak de 'p' en richtten we ons vooral op de eerste drie groepen. Als we even terugblikken zien we dat er al een behoorlijk aantal excursies zijn doorgegaan. De verschillende studieavonden omtrent lichenen, mossen en zwammen, voornamelijk met Hans Vermeulen van Natuurpunt CVN, gaven de beginnende werkgroep een stevige boost. De inventarisatie van enkele tientallen meters van het muurtje rond de kerk van Oekene, aan een snelheid van een halve meter per uur, is ondertussen legendarisch! De mossen nemen we er elke excursie en passant bij.

Begin juni van vorig jaar, toen we een activiteit organiseerden in samenwerking met Stad-Land-Schap 't West-Vlaamse Hart, stonden ruim 25 botanisten ons op te wachten. De flora's in de hand, klaar om het bufferbekken op de Krommebeek in Beveren te inventariseren. Resultaat: 99 plantensoorten op de lijst!

Het is duidelijk dat we met Zwalimop dit pad willen blijven volgen: samenwerken, zowel binnen Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen als daarbuiten. Zo organiseren we in 2017 opnieuw een determinatienamiddag samen met Stad-Land-Schap 't West-Vlaamse Hart. Ook een padenstoelenwandeling en enkele studieavonden staan op het programma. Daarnaast halen we de samenwerking met de VWBL, de Vlaamse Werkgroep Bryologie en Lichenologie (zie www.vwbl.org) opnieuw aan. Ondertussen



Witte kluißzwam



Plat dambordje

nodigen we alle 'plantenmensen' graag uit om samen te werken met Zwalimop.

Veel plantaardige groeten en tot op een van onze activiteiten!

Peter Hantson

TUINAANLEG - TUINONDERHOUD


HUBERT DAVIDTS
 T U I N A R C H I T E C T

Beversesteenweg 369 - Roeselare
 tel. : 051 69 00 30 - Gsm: 0475 688 871
Hubert.Davidts@pandora.be

Wanneer statiegeld op drankverpakkingen?

1.500 volle vuilniswagens, goed voor zo'n 17.500 ton: dat is de hoeveelheid zwerfvuil die men elk jaar opruimt in Vlaanderen. Het opruimen van deze rommel – grotendeels drankverpakkingen – kost de gemeenschap jaarlijks 60.000.000 euro, dat is bijna 10 euro per inwoner.

De steden en gemeenten draaien op voor 90 % van die uitgaven. Over de milieuschade en andere kwalijke gevolgen zijn er geen cijfers. En na jaren van sensibiliseren en zwerfvuil ruimen heeft niemand de indruk dat het probleem afneemt, wel integendeel. Op de foto's hieronder vind je enkele voorbeelden van wat een 'fotoshoot' van amper enkele meters wegberm opleverde.

Ondertussen willen we Roland Eeckhout, bestuurslid van Natuurpunt Ruidenberg, even in de bloemetjes zetten. Hij ruimt nagenoeg het hele jaar door zwerfvuil, en dat al 20 jaar lang. Te voet, met de fiets, op weg naar de winkel of tijdens een excursie met de vereniging: veel kans dat je hem tegenkomt met een vuilniszak.

Roland stuurde ondertussen ook al heel wat brieven naar politici die dit dossier opvolgen, maar het antwoord is al jaren hetzelfde: we delen uw bezorgdheid, maar dit is helaas geen eenvoudig dossier waarvoor een wonderoplossing



Roland verzamelde vorig jaar gemiddeld 5 zakken zwerfvuil per maand.

Deze foto namen we in september in de Litterveldstraat in Koekelare. Foto: Georges Pollentier.



Houthandel Carpentier
 Gitsbergstraat 53
 8830 Hoogdele-Gits
 Tel. 051 20 20 04 - Fax 051 24 59 52



Waar je ook gaat langs Vlaamse wegen, overal kom je zwerfvuil tegen...

Foto's: Peter Lemmens.

bestaat. En we hebben goed nieuws: er zijn projecten / overeenkomsten / studies lopende ...

Zo ondertekende minister Schauvliege op 18 januari 2016 nog een overeenkomst met vertegenwoordigers van de industrie, die beloofden hun afvalbeleid te verbeteren. Roland was verbolgen over deze beslissing en mailde de minister om zijn ongenoegen te uiten. In het antwoord van het kabinet Schauvliege lezen we:

"De industrie stelt momenteel een alternatieve aanpak van het zwerfvuil voor en is bereid om daar jaarlijks bijkomende middelen voor te voorzien. De minister wil deze alternatieve aanpak een kans geven en heeft hierover een overeenkomst met de industrie afgesloten. Essentieel hierbij is dat de overeenkomst een evaluatie bevat in het eerste kwartaal van 2018. Indien de resultaten van de aanpak zonder statiegeld op dat ogenblik onvoldoende zijn, wil minister Schauvliege alsnog overgaan tot de invoering van statiegeld."

Wij hopen dat de minister haar woord houdt, want één jaar na de ondertekening van deze overeenkomst is er hier te velde nog niet de minste verbetering te merken...

Georges Pollentier



GRILL ACADEMY
THE ORIGINAL BY WEBER®

NIEUW BIJ VANRAES

Alles voor uw tuin

Bij Vanraes vindt u echt alles voor de tuin! In onze ruime toonzalen kan u kiezen uit méér dan 5.000 artikelen en 30 merken.

VANRAES
alles voor tuin en landschap

www.vanraes.be

Diksmuidsesteenweg 394, 8800 Roeselare - T 051 22 20 15



"Wij beleggen bij de gezondste bank. En u?"

Kom langs voor een vrijblijvend gesprek.
degezondstebank.be

KANTOOR BABYLON - FSMA 26672 cAcB
Westlaan 145, 8800 Roeselare, 051 25 10 10

MARIANNE DEPRAETERE - FSMA 48078 cAcB
Beversesteenweg 363, 8800 Roeselare, 051 20 50 94

KANTOOR VANHAECKE - FSMA 61160 cAcB
Rumbeeksestg 464, 8800 Rumbeke, 051 24 46 53

RUDI VERHOEST - FSMA 46891 cAcB
Noordlaan 9, 8800 Roeselare, 051 24 01 30

KANTOOR VANDEVOORDE BVBA - FSMA 107137 cAcB
Meiboomlaan 5-7-9, 8800 Roeselare, 051 24 28 27



Nieuws van 'Natuurfotografen Hoge Dijken'

Alweer is er een jaartje voorbij waar we met z'n allen van genoten hebben. En de voorbije herfst was er een met een heel speciaal tintje: we hebben de laatste jaren maar zelden van zo een mooie kleurenpracht mogen genieten. Door de warme oktobermaand en het uitblijven van herfststormen en nachtvorst bleven de bladeren heel lang aan de bomen en struiken hangen. Daardoor konden ze een ongeëvenaarde kleurenpracht tentoonstellen.

Er waren dit jaar ook heel veel bessen, waardoor er al vroeg meldingen binnenvielen van koperwieken en kramsvogels die vanuit het hoge noorden kwamen aangevlogen.

Begin november was er zelfs al sprake van een kleine invasie van pestvogels. Die kwamen vooral vanuit Nederland, de kustlijn volgend, om de vele bessen van Gelderse roos en meidoorn te verorbe-

ren. Deze exotisch uitziende vogels met hun mooie kuif, die ze trouwens ook kunnen opzetten, zijn helemaal niet schuw. Je kan ze goed fotograferen als je ze op een voorzichtige manier benadert. Waarschijnlijk hebben ze nog nooit mensen ontmoet.

Zondag 22 januari om 10.30 u. openen we onze nieuwste natuurfototentoonstelling. Opnieuw hebben we uit de vele beelden die onze fotografen het voorbije jaar schoten een mooie selectie gemaakt. De prints kan je in 'De Grote Zaagbek' komen bewonderen.

Ook onze website steekt in een nieuw jasje. Arnold Vansteene heeft er veel tijd in gestoken om er een modern geheel van te maken. Als je nu kijkt op www.nfhd.be zie je telkens de foto's die op de laatste vergadering werden getoond én goed bevonden.

Lang geleden, in september 2007, richtten we de Natuurfotografen Hoge Dijken op. Dat betekent dat we dit jaar ons 10-jarig bestaan vieren. Dit willen we natuurlijk doen met mooie natuurfoto's.

We werken aan een groot tweedaags evenement dat zal doorgaan in het weekend van 25 en 26 november, op twee verschillende plaatsen in Oudenburg. We zullen zowel natuurfoto's tentoonstellen als digitale fotomontages tonen. Daarnaast hebben we ook al een aantal professionals, gespecialiseerd in fotomateriaal en natuurfotoreizen, aangesproken om in één van onze tentoonstellingszalen een stand op te zetten. Meer informatie in de volgende edities van 'de knotwilg'.

Tekst en foto: Freddy Cordy.



Herfstkleuren in het Grand Bois in Vielsalm. Gegevens: Nikon D7100, lens 18-200 mm, f 5.6, snelheid 1/125 s, iso 400.

Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen vzw is een samenwerkingsverband tussen 4 Natuurpuntafdelingen, 2 Natuurpuntkernen, 2 onafhankelijke verenigingen en een aantal werkgroepen. 'De knotwilg' is het kwartaaltijdschrift van deze vereniging.

AANGESLOTEN NATUURVERENIGINGEN

Natuurpunt Gistel-Oudenburg

Koenraad Blonrock (059/250.697 - koenraad.blonrock@gmail.be). Rek. nr. BE64.5230.4522.8852

Natuurpunt Mandelstreke (Hooglede - Roeselare - Ledegem - Moorslede - Staden)

Peter Hantson (051/203.063 - voorzitter@natuurpuntmandelstreke.be). www.natuurpuntmandelstreke.be - Rek. nr.: BE51.9799.6273.0762

Natuurpunt kern de Reiger (Moorslede)

Jean-Pierre Vandamme (051/771.213 - jeanpierrevandamme@skynet.be) - Rek. nr.: BE82.4664.3681.6168

Natuurpunt kern Groot Staden (Staden)

Ivan Bruneel (0496/365.628 - ivan.bruneel@telenet.be).

Natuurpunt Ruidenberg (Ichtegem - Koekelare - Kortemark)

Georges Pollentier (051/589.418 - Pollentier.Georges@outlook.com)
www.natuurpunt.be/natuurpunt-ruidenberg - Rek. nr.: BE98.4738.0812.0293

Natuurpunt Torhout

Bart Van Thuyne (0479/812.963 - bart.van.thuyne@telenet.be)
www.natuurpunt.be/natuurpunt-torhout - Rek. nr.: BE12.4738.0812.0192

Ruimte (Diksmuide)

Jef Dumoulin (051/500.866 - jef.dumoulin@skynet.be) - Rek. nr.: BE47.0680.6704.2080

Vrienden van de Hoge Dijken (Oudenburg)

Freddy Cordy (059/265.162 - cordy.freddy@skynet.be) - www.hogedijken.be - Rek. nr.: BE82.0682.0550.8368

AANGESLOTEN THEMATISCHE WERKGROEPEN

Amfibieënwerkgroep (NPM) Martine Lakiere (0479/780.002 - martine.lakiere@telenet.be)

Beheerteam Torhout (NPT) Roney Debaillie (050/214.574 - rdebaillie@gmail.com)

Fotowerkgroep Mandelstreke (NPM) Johan Hanssens (051/309.199 - johanhanssens@fulladsl.be)

Natuurfotografen Hoge Dijken (VHD) Patrick Pottier (059/709.604 - patrick.pottier@telenet.be) - www.nfhd.be

Steenuilwerkgroep Mandelstreke (NPM) Ludo Momerency (051/225.280 - steenuilwerkgroep@natuurpuntmandelstreke.be)

Vogelwerkgroep Hoge Dijken (VHD) Dirk Peene (059/267.802 - dirk.peene@eandis.be)

Natuur.werkgroep Torhout (amfibieën, reptielen, vogels, zoogdieren - NPT)

Geert Carette (050/215.483 - geert.carette@skynet.be)

Werkgroep Trage Wegen (NPT) Roney Debaillie (050/214.574 - rdebaillie@gmail.com)

Zoogdierenwerkgroep (NPM) Michael Parmentier (0483/638.090 - michael.parmentier@hotmail.com)

Zwalimop (zwammen, lichenen, mossen, planten - NPM)

Peter Hantson (051/203.063 - voorzitter@natuurpuntmandelstreke.be)

NATUURGEBIEDEN

Bourgognepolders (Oudenburg) Dirk Anseeuw (051/581.122 - dirkanseeuw@hotmail.com)

Groenhove (Torhout) Bart Van Thuyne (0479/812.963 - bart.van.thuyne@telenet.be)

Kleiputten (Rumbeke) Piet Desmet (051/225.852 - natuur.mandelstreke@gmail.com)

Moerasje (Torhout) Roney Debaillie (050/214.574 - rdebaillie@gmail.com)

Snipgate (Gistel) Koenraad Blonrock (059/250.697 - koenraad.blonrock@gmail.be).

Swal (Koekelare) Georges Pollentier (051/589.418 - Pollentier.Georges@outlook.com)

Zwaanhoek (Oudenburg) Marc Deknock (059/265.068 - marc.deknock@telenet.be)

NATUURPUNT MIDDEN-WEST-VLAANDEREN

- Secretariaat & zetel NP MWV - Torhoutstraat 66, 8810 Lichtervelde

- Tel. secretariaat: 051/700.695 - Tel. voorzitter: 051/589.418

- E-mail secretariaat: peter.lemmens@natuurpunt.be - E-mail voorzitter: pollentier.georges@outlook.com

- Het secretariaat is in principe alle weekdays open van 9 – 12 u. en 13 – 16 u.,
maar neem zo mogelijk vooraf contact op om verrassingen te vermijden. Andere dagen en uren op afspraak.

- BE22.7380.1475.6247. - www.natuurpunt.be/natuurpunt-houtland

- Nieuwsbrief 'De Groene Flits'. Inschrijven? Neem contact op met het secretariaat.

Lid worden? Natuurpunt is dé vereniging voor natuur in Vlaanderen waarbij zo'n 100.000 gezinnen zijn aangesloten. En hoe meer mensen lid worden, hoe meer druk we kunnen uitoefenen, wanneer wij opkomen voor landschap, milieu en natuur bij jou in de buurt. Een lidmaatschap kost 27 euro en als lid krijg je 4 x per jaar 'de knotwilg' én het 'Natuurblad' in je bus. Als extraatjes ben je verzekerd tijdens alle Natuurpunt-activiteiten én krijg je korting in de Natuurpuntwinkel en bij tal van partners. Wie voor het eerst lid wordt, krijgt een welkomstpakket met o.m. de prachtige Natuurpunt fiets- en wandelgids. Woon je in Gistel, Hooglede, Ichtegem, Koekelare, Kortemark, Ledegem, Moorslede, Oudenburg, Roeselare, Staden of Torhout? Schrijf dan 27 euro over naar rek. nr. BE17.2300.0442.3321. Of bespaar Natuurpunt een hoop administratieve kosten door een domiciliëringsovername in te vullen op www.natuurpunt.be > lid worden.

Woon je in een andere gemeente? Neem dan contact op met het secretariaat.

Abonnement? Ben je al lid van een andere Natuurpuntafdeling of wil je voorlopig geen lid worden van Natuurpunt, dan kan je ook een abonnement nemen op 'de knotwilg' alleen. Schrijf 10 euro over naar rekeningnummer BE22.7380.1475.6247 en vermeld daarbij 'abonnement DK'.

Extra natuurtijdschriften? Naast 'de knotwilg' en het 'Natuurblad' heb je nog Natuurfocus (tijdschrift van NP Studie), Natuuroriolus (tijdschrift voor wie graag vogels kijkt) en 'Zoogdier' (over... inderdaad). Alle abonnementsformules en info op www.natuurpunt.be/pagina/natuurfocus.

Een ziek of gekwetst dier gevonden? Kijk op www.voc-bulskampveld.be (VOC Beernem, tel. 050/790.959) of www.vogelopvangcentrum.be (VOC Oostende, tel. 059/806.766).

Artikels De auteurs dragen de volledige verantwoordelijkheid voor de inhoud van hun teksten. Overname van teksten en illustraties mag mits voorafgaandelijke toelating van de redactieraad én bronvermelding.

Deadline Het volgende nummer van 'de knotwilg' verschijnt in april 2017. Artikels, foto's en ideeën zijn steeds welkom op het secretariaat en kunnen bezorgd worden tot 1 maart 2017. De redactieraad beslist over het doorschuiven, herwerken, inkorten of schrappen van deze teksten.

Redactieraad en eindredactie Cyriel Beernaert, Koenraad Blonrock, Freddy Cordy, Roney Debaillie, Marie-Rose Deschynck, Piet Desmet, Leopold Dewulf, Roland Eeckhout, Peter Hantson, Peter Lemmens, Georges Pollentier, Bart Van Thuyne, Katrien Vanhouteghem, Maarten Verlinde & Ria Wyffels.

Vormgeving en druk Drukkerij Printea, Bruggestraat 113 - 8820 Torhout - Tel.: 050/211.611

Website: www.printea.be 'de knotwilg' wordt gedrukt op 100% gerecycleerd papier (Circle FSC).

Oplage 2820 exemplaren.

Storten mag! Steun de aankopen van Natuurpunt Gistel-Oudenburg, Natuurpunt Mandelstreek en Natuurpunt Torhout. Alle giften zijn heel erg welkom zodat wij verder kunnen bouwen aan mooie en robuuste natuurgebieden in eigen streek.

Storten kan op rekeningnummer BE56.2930.2120.7588 van Natuurpunt Beheer vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met de vermelding 'gift aan' en het projectnummer van jouw keuze: BOURGOGNEPOLDER - 5554 - GROENHOVE - 5580 - MANDELSTREEK - 3567 - SNIPGATE - 5562 - ZWAANHOEK - 5539. Of steun eens een project! Je kan de steenuilenwerkgroep steunen door een bijdrage over te schrijven naar rekeningnummer BE12.2300.5247.4592 van Natuurpunt Studie vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met de vermelding 'gift aan GEW-2492'. Voor schenkingen vanaf 40 euro krijg je een fiscaal attest.



FOTOCOUDENYS.BE
DE WEBSHOP MET DE BESTE WINKELSERVICE



KONING ALBERTSTRAAT 13, 8210 VELDEGEM - 050/277438
tussen Brugge en Torhout, vlakbij de kruising van E40 en E403, gratis parkeren voor de deur

ACTIVITEITENKALENDER NATUURPUNT MIDDEN-WEST-VLAANDEREN

Activiteiten van Natuurpunt Gistel-Oudenburg, Natuurpunt Mandelstreke, Kern De Reiger, Kern Groot Staden, Natuurpunt Ruidenberg, Natuurpunt Torhout, Ruimte Diksmuide, de Vrienden van de Hoge Dijken vzw én externen.

Datum	Uur	Activiteit
Zo. 15 jan.	9.00 u.	Watervogeltelling
Zo. 15 jan.	9.30 u.	Winterwandeling & nieuwjaarsdrink 'De Hoge Dijken'
Za. 21 jan.	18.00 u.	Spaghetti-avond t.v.v. aankoopproject Groenhove
Zo. 22 jan.	10.30 u.	Opening fototentoonstelling NFHD
Do. 26 jan.	20.00 u.	Algemene Ledenvergadering NP Ruidenberg
Vr. 27 jan.	19.30 u.	Algemene ledenvergadering & nieuwjaarsreceptie NP Mandelstreke
Za. 28 jan.	13.30 u.	'Het Grote Vogelweekend' in het Sint-Sebastiaanspark
Zo. 29 jan.	10.00 u.	Het Bergmolenbos groeit!
Zo. 29 jan.	14.00 u.	'Het Grote Vogelweekend' in Groenhove-klooster
Do. 2 feb.	19.00 u.	Start 'Cursus Natuurgids Mandelstreke'
Vr. 3 feb.	19.00 u.	Algemene Ledenvergadering NP Torhout
Vr. 3 feb.	20.00 u.	Dia-avond 'Costa Rica'
Za. 4 feb.	8.30 u.	Opstellen vanginstallatie paddenoverzet
Ma. 6 feb.	19.30 u.	'Verstandig vegetarisme'
Za. 11 feb.	19.00 u.	Algemene Vergadering & ledenfeest NP Gistel-Oudenburg
Zo. 12 feb.	14.00 u.	Wandeling in het arboretum
Zo. 19 feb.	9.00 u.	Watervogeltelling
Zo. 19 feb.	10.00 u.	Natuurwandeling in 'De Hoge Dijken'
Zo. 19 feb.	10.00 u.	Trage Wegen-wandeling in Groenhove
Za. 25 feb.	16.00 u.	Avondwandeling 'Met de wulpen naar bed'
Zo. 26 feb.	8.30 u.	Daguitstap naar het Meetjeslandse Krekengebied
Zo. 26 feb.	9.00 u.	Werkdag in het Groenhovebos
Za. 4 mrt.	9.00 u.	West-Vlaamse natuurstudiedag
Zo. 12 mrt.	14.00 u.	Wandeling in 'De Swal'
Za. 18 mrt.	13.30 u.	Korstmossenwandeling op het Duitse kerkhof
Za. 18 mrt.	20.00 u.	Folkavond met AVALON
Za. 18 mrt.	20.00 u.	Fotoavond Georgië
Zo. 19 mrt.	9.00 u.	Bezoek aan 'De Zandpanne'
Zo. 19 mrt.	9.00 u.	Watervogeltelling
Zo. 19 mrt.	10.00 u.	Wandeling in 'De Kleiputten'
Za. 25 mrt.	13.30 u.	(Inter)actieve amfibieënactiviteit voor jonge gezinnen
Zo. 26 mrt.	9.00 u.	Strandwandeling & vogelexcursie
Zo. 26 mrt.	10.00 u.	Vogelwandeling in Groenhove
Zo. 9 apr.	14.00 u.	Wandeling heideveldje & Koekelarebos

Verdere info en praktische afspraken vind je middenin deze 'knotwilg'.
De laatste info & eventuele wijzigingen vind je terug in onze gratis maandelijke nieuwsbrief 'De Groene Flits'.
Geïnteresseerd? Stuur een mailtje naar peter.lemmens@natuurpunt.be.